

AINOA SUOMALAINEN SANOMALEHTI CANADASSA. ILMESTYVÄ KAIKKINA ARKIPÄIVINÄ. KAIKILLE JOTKA HALUAVAT LÖYDÄ LIIKETTÄ CANADAN SUOMALAISEN KANSSA ON TÄMÄ LEHTI EDULLISEN ILMOITUSLEHTI.

TYÖKANSANSA

AINOA SUOMENKIELINEN SANOMALEHTI CANADASSA — TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA.

THE ONLY FINNISH NEWSPAPER IN CANADA. PUBLISHED EVERY WEEK-DAY. TO ANY PERSON WHO SEEKS FINLANDERS TO PATRONIZE HIS BUSINESS, THIS PAPER IS THE BEST ADVERTISING MEDIUM.

No. 160 — 1912.

Tiistaina, Lokakuun 1 p. — Tuesday, October 1st.

VI:5 vuosikerta — Vol. VI.

Lakkomellakoita Lawrenceassa

Kaksi poliisia ja yleisöä haavoittunut metelissä.

Industrial Workers of the World liitto julistanut 24 tuunin yleislakon.

Lawrence, Mass., syysk. 29 p. — Tänä tapahtui erittäin kaukapaan päällä liikkokaudella taistelettiin ja lakossa olevien Industrial Workers of the World jäsenten välillä, jossa kaksi poliisia ja yksi lakkolaissuojelusta haavoittunut poliisi haavoittui. Lakkoilaiset käyttivät aseinaan vettä ja kappaloita. Poliisi kävi lakkolaisten kimppuun kun he painivat viimeistään lakkomellakossa tapettujen Anna Lopezon ja John Ramyn kumiksi toineen katukulkueen. Poliisi pelotti lisää selkkauskuusena huomenna, jolloin Industrial Workers of the Worldin julist. 24 tuunin yleislakko puuilla ja viljelaiteissa astui voimaan. Tämän lakon tarkoituksena on protesteerata L. W. W. johtajien E. J. Corin ja Giovanniin ja työläisten Joseph Carson vangitsemista vastaan. Näiden miesten juttu alkoi huomenna Salemsissa ja syytettiin heitä neiti Lopezon kuolemasta. Useita vilttopoliisia lähettiin senaattiin tähtäillen paikallisen virkumukan avuksi.

Tämän tapahtuneen lakon aikana vangittiin kaksi henkilöä. Myös I. W. W. organiseraaja Carlo Trece, Pittsburgista otettiin poliisin huostaan tilapäisesti, mutta joulukuu hänet vapautti. Kaupungin poliisipäällikkö Sullivan sanoi, että Treceä vastaan ei ollut vangitsemiskäskyä ja ei ollut syyllisyyttä häntä väärinasettämiseen.

Huomispäivän yleisellä lakolla I. W. W. liiton johtajien mukaan tulee olemaan suuri vaikutus. Järjestön organiseraajat sanovat, että useita miesten Uuden Englannin teollisuuskeskuksissa odotavat Lawrence'n työläisten lakoon menoa ja tulevat seuraamaan heidän esimerkkiä. Tänä iltona he lähtivät sähkösanaman Ranskaan General Confederation of Laborille ilmoittamaan lakosta ja pyytämään kansainvälistä apua.

Huomispäivän varalta on poliisi erikoisesti varustautunut. Keskusteluksellaan on 200 poliisia useitten automobilien kanssa val-

maina menemään sinne missä heitä "tarvitaan."

Uusia mellakoita Lawrenceassa.

Lawrence, Mass., syysk. 30 p. — Lakkovaiheilla oli tänään lukuisia yhteenottoja työväenmiehen kanssa Kaksitoista henkilöä vangittiin siksi että he esivät työhön pyrkivien menon. Heitä syytettiin "hyökkäyksestä" lapsia, naisia ja miehiä vastaan revolverien, veitsien ja muiden aseiden kanssa, kun taas varaiden ja rautakappaleiden kanssa.

Suurin selkkaus tapahtui Everettin tehtaassa luona. Suuri lakkokavalkadun oli etäänäisi eteen kukaan menisi työhön, jota poliisi (työntantaja) ei sallinut ja ryhtyi hajottamaan joukkoa, käyttäen kappaloita niin menestyksekkäällä, että useita henkilöitä haavoittui; eräs potkittiin pois katurangusta ja on hän nyt sairaalassa huoneessa asemassa.

Aamullinen häiriö aiheutui Essex ja Mill kadulla. Eräs palostien saattoi muorta tyttären työhön, jolloin lakkovaiheilla kävivät hänen kimpussaan. Miehen onnistui saada tyttärensä suojan (1) tehtaasta aikansa sisällä, jonka jälkeen hän palasi ja neuvot, jotka hänen tyttärensä isä. Syytettiin päällyhyökkäystä vangittiin. Eräs poika myskin sai iskun pullolla ja joutui tajuttomaksi Ne työllä, jotka jättivät, katuvuonna joutui paljon varttamaan ja häirityksi lakkovaiheita kautta.

Industrial Workers of the Worldin johtomiehet saivat että heidän järjestö ei ole vastuullainen selkkausista, jotka johtivat nuorten huimapaissyydestä. Johtomiehet ovat tehneet suuntatimia Haywoodin tuhoamista, jotka tänään saapuu Chicagosta. Joukkokokous on järjestetty kello 3.

Ainoastaan 7,000 Lawrenceen kutsuutun työllä noudatti 24 tuunin yleislakokutsua. Kuinka paljon muissa Uuden Englannin kaupungeissa on lakossa, siitä ei ole tietoa.

VIRANOMAISET SUOJELEVAT LAKKOLAISEN MURHAJAA.

Kuvernööri Foss ei ole suostunut antamaan ilmi lakkolaisten John Ramyn murhaajaa. — Ramyn sukulaisien lähettämät anomuskirjeillä on hän lähettänyt yleisen syyttäjän Swiftin tutkitavaksi.

Boston, Mass., syysk. 24 p. — Kuvernööri Foss on lähettänyt hänelle saapuneen anomuskirjeen, jossa vaaditaan antamaan tulkiksi sen nimenä nimi, joka piti nuoren lakkolaisten John Ramyn kuoliaksi Lawrenceassa viime talven kuoloutyöläisten lakon aikana, yleisellä syyttäjällä Swiftillä, kehoittaa häntä täyttämään

Työministeri valehtelee

Sanoa että työläisten ja kapitalistien välit Canadassa käyvät sopuistusemmaksi ja työväestöä kasvava kunnioitus ja hyväksymisen tunne nykyistä teollisuuslaitosten sovitellakka kohtaan. Hän ei halua muistaa että unioiden edustajien Guelphissa tuomittiin tuon lain kerrassaan kelvottomaksi.

Joku aika sitten piti työministeri lähetettyä tarkastelemaan vakinaisen sovitellakka kunnan nimittämisen; nyt hän perustaa suunnitelmansa. — Työläiset ja sovitellakka kunnan.

Ottawa, Ont., syysk. 30 p. — Työministeri T. W. Crothers sanoi huoneessaan että jatkuksesta ei olisi nimittävää vakinaisen sovitellakka kunnan ratkaisemaan työtöitä; tämän "käsitteisen" on hän ilmoittanut useilla sanomalehtikirjeillä. Hän on mielestään vakinaisen sovitellakka kunnan sasi aikaan paljon vähemmän kuin Lemieux-lain mukaan nimittävät monet eri lautakunnat. Nytkin on viisi eri lautakunta toimesta ja sovitellakka kunnat ei mitenkään olisi käsittelemään näin monta asiaa.

Ministeri selittää että työväestöä kasvava hyväksymisen ja luottamuksen tunne työdepartementin myöntötyö kohtaan lakko-yritysten johtajien ratkaisussa, sekä arvonnasta nykyistä teollisuuslaitosten sovitellakka kohtaan; vielä enemmän: hän usko että työn ja pääoman välit käyvät sopuistusemmiksi päiväpäivä.

Ratkaistavanaolevat työtöidat.

Nykyisin ratkaistavanaolevat työtöidat ovat: satamatyöläisten ja tavarantallustyöläisten välisen asia Hallifaxissa; Hullin, Ont., sähkötyöläisten ja sen työläisten välinen asia; Cobaltin ympäristön kaivosyhtiöiden ja kaivosmiesten asia; Fernien, B. C., hiilikavalmiasten asia. Vancouverin Brittan kupariyhtiön ja sen työläisten välisessä asiassa on sovitellakka kunnan myöntänyt miehille palkkoratkaisun.

Työministeri on sitä mieltä että milloin sovitellakka kunnan myöntänyt palkkoratkaisun, mutta erimielisyys tuoksii ei ole voinut määrätä tarkalleen yleisen suuntatilla, olisi loppuratkaisun jättettävä asianomaisille.

Hallifaxissa on tuomari Waller hyväksynyt sovitellakka kunnan puhejohtajaksi; Ferniessä Calgarylain lakimies Muir toimi puhejohtajana. James Muir, Calgarysta, on nimetty puhejohtajaksi Albertan hiilikavalmiysten asiassa; toiset jäseneet tuossa sovitellakka kunnassa ovat: A. B. McNeil, joka edustaa

tiöt saavat niihin ehdottoman enemmistön edustajiaan. — Toiseksi, yhtiöitä ei voida millään pakottaa hyväksymään sovitellakka kunnan päätöstä jos se puolustaa työläisiä.

Käykö sitten työn ja pääoman väli sopuistusemmaksi? Yhä useammin ja entistä ankarampiin uisuntuvat työläiset selvästi todistavat että työministeri valehtelee.

10,000 KAIVOSMIESTÄ LAKKOSSA.

Philadelphian, Pa., syysk. 29 p. — Hiilikavalmi, jotka ryhtyivät Pattavilleen lakkoon Leigh Coal & Navigation hiilikompaniaan vastaan, ovat edelleenkin lakossa. Lakossa olevien kaivosmiesten lukumäärä nousee 10,000 ja aikovat he taistella ankarasti avointa työ-pajajärjestelmää vastaan, jonka kompania yritti panna käytäntöön hiilikaivoksilla, kieltäytymällä ertomasta työstä kahta kaivosmiestä, jotka eivät luvunneet yhtyä unioniin. Kaikki tämän kompanian kaivokset ovat selkkausissa ja skäppeji ei ole vielä tähän mennessä saatu mistään minkään vertaa kaivoksien, vaikkakaan kompania on yrittänyt agentteinsa kautta niitä jo jyrvittää useammista eri paikoista.

Lakko vaikuttaa laajalti.

Lakko ei koske ainoastaan 10,000 kaivosmiestä, vaan koskee se myöskin 10,000 rautatietyöläistä. Kokonaisuudessaan koskee lakko ainakin 100,000 henkilöä.

Lakkolaiset ovat hävistä järjestyneet ja aikovat he taistella kaiken voitavansa sietyn työ-pajajärjestelmän puolesta. Taistelevat pitävät kaivosmiesten sopivana, sillä Kanavahä liikkeeseen kato on vähentänyt suuressa määrässä hiilen tuotantoa ja markkinoilla uskotaan ensi talvessa olevan kovan hiilen puutteen.

Hiiliparoonit raivoissaan.

Kaivosten omistajat ovat äärimmäisyyksiin asti raivoissaan lakon puhkeamisen johdosta. Hiiliparoonit ovat toivotomassa asemassa, kun lakko ei ole saatu murskattuksi skäppeji avulla ja työläiset seisoivat jyrkkinä vaatimuksien takana. Leigh Coal & Navigation kompania, joka perustettiin v. 1820, on yksi tiukimman suurimpiin hiilikaivokompanioihin.

Hiiliparoonien kykenemättömyys jatkaa työtä kaivomaksuista ja lähettää hiiltä ulos, on luultu suuressa määrässä kaivosmiesten rintamassa. Lakon tuottama tappio kompanialle on suuri ja lakkolaiset ovat varmoja voittoa.

TURKII VALMISTAUTUU SOITAAN BALKANIN VALTOJA VASTAAN.

Ateena, Kreikka, syysk. 30 p. — Turkki on ryhtynyt suuriin valmistuksiin torjumaan kaikki so-

Rautatielakkoo sovitellaan

Espanjan rautatielakko jatkuu edelleen huolimatta sovitellakasta.

Barcelona, Espanja, syysk. 29 p. — Rautatietyöläiset, jotka ovat lakossa useissa osissa Espanjaa, ovat hyväksyneet Barcelonan kaupunkipääntien presidentin tarjouksen toimia lakon sovitellakasta. Rautatiekompanian edustajat ovat saapuneet tänne ja neuvottelut ovat hallittu sopimamien miesten kanssa. Kuitenkin he vaativat että hallitus takaa voimassa pitää ehdot, jos sopimus tulee.

Lakkolaisten johtajat ovat kehoittaneet miehiä pysymään pois laitonista teosta ja epäjärjestyksistä ja ovat sallineet pääsiunioirin tuoda karjajunia ettei ravintoihin puutetta tulisi. Tuoimittain Barcelonan tehtaista on pakotettu huomenna lopettamaan liikennesä hiilen puutessa.

Ainoastaan 30 juna lähti Barcelonan asemalta eilen. Tavallisen liikkeen välillä 150 juna lähtee päivittäin mainittuun asemaan.

Mikäli tiedetään rautatietyöläisten keskuksella, jolla on päämajana Madridissa, on päätetty erota miesten äänestäisistä vastaan komitean kehoitusta.

RAUHANNEUVOTTELUJA JATKETAAN.

Ouehy, Sveitsi, syysk. 29 p. — Turkkilais-italialaiset rauhanneuvottelut eikä päätyvät omeilesti kun Repad Pasha saapuu tunteen tuoden Turkin viimeiset rauhanehdot. Jos Italia hyväksyy nämä, niin toivotaan että Repad Pasha virallisena edustajana ryhtyy laatimaan sanamuodostusta rauhansopimusta varten.

Italian lähettiläs Ranskaan, Tommaso Tittini, mikäli odotetaan yhtyy Italian edustajin. Sopimukseen lopullinen hyväksymisen — vaikka ehdot olisivat suutisiasiakin Italian — tulee todennäköisesti viipymään koska Turkin nykyinen hallitus tahtoo saada vaalit toimitetuksi ennen rauhan solmimista, välttääkseen siten antamasta hyvät asetta tuorturkkilaiselle. Tämän vuoksi on luultavaa että rauhansopimuksen allekirjoittaminen ja lopullinen hyväksymisen viipyy suutisiamissakin oloissa lokakuun viidentoista päivään.

UNION VIRKAILJOITA ALETAAN "KUULUSTE-LEMAAN".

Vuositkymmentä yksi union virkailija asetettu syytteenne mukaan dynamiittin ja nitro-glyseriinin kuljettamisesta matkustajajunassa. Heidän kuulustelunsa alkaa tänään.

AMPUI LAPSEN JA PAKENI METSAAN.

Kenora, Ont., syysk. 29 p. — Varhain eilen aamulla M. Shiskin kodissa tapahtui murha kun puolalainen Mike Waylanek, joka oli ruokailijana mainitussa talossa ampuksi settenvuotiaa Maria tytön.

Ampuja oti pysyn ja toi sen Shiskin kotiin, osoitti sen lasta kohti ja ilmoitti ampuvansa häntä; samalla hän myskin lausui. Kuula tunkautui tytön vasemman olkapäähän läpi, tappoen heti heti. Waylanek pakeni metsään ennenkuin hänet ehdittiin vangita. Hän on noin 24-vuotias.

"RAUHAN" KONGRESSIN IS-TUNTO LOPPI MEL-LAKKAAN.

Geneve, Sveitsi, syysk. 28 p. — Kansainvälisen rauhan kongressin lopettajaisiin tänään tapahtui toinen meteli tämän istunnon aikana. Häiriön aiheutti kansainvälisen rauhanneuvottelupresidentin tohtori Gobatin puhe, jossa hän karakteeristi Tripolin sodassa olleita italialaisia ihmisiä "ilman arvostusta." Useita kuulijain osastoita nousi melua ja vastalausemyrsky ja puhua keskeytettiin useiksi minuuteiksi. Kongressi päätti kokouksensa seuraavana vuonna Haagissa ja v. 1914 Marienbadissa.

Hauki hukuttanut viisi henkilöä.

Läheillä Omelette, Ont., on viisi henkilöä perhe hukuttanut kalastusretkelle kun 14 pannaan painoinen hauki kaatoi kanootin, jossa tuo perhe oli.

Omelette, Ont., syysk. 29 p. — Viisi-henkilöisen perhe hukutti eilen itäpäävillä Pigeon jokeen, lähellä Omelette kun heidän kanoottinsa kaatoi 14 pannaan painoinen muskalonen (eräs haukajätkä). Kanootti kaatoi siten kun William McCaffrey Toronton Canadian General Electric Co. apulaisjohtaja, piti siimaasta kiinni, jossa oli tuo hauki kiinni.

Kuolleet ovat William McCaffrey, edellisen vaimo; Mary McCaffrey, William'in äiti ja kaksi lasta, tytär Grace Maxine 12 vuotias ja poika Howard 8 vuotias.

Mr. McCaffrey tytti tänne perheineen viime perjantaina viettääkseen lyhyen loma-jän. Eilen hän vaimonsa, äitinsä ja lastensa kanssa meni kalastamaan Pigeon jõe. Ilma oli kaunis ja vaikka sade tuli illalla, tulen puuskaa ei ollut.

Joukkueesta ei nähty ketään eikä viik sen jälkeen kun se lähti jõe. Kun se ei palautunut illaan mennessä, niin hukkuneen William'in isä Charles tuli huolestuneeksi ja lähetti pelastusjoukon. Kanootti löydettiin 7 mailin päästä jöeltä kaatuneena. Heti alettiin nauraustoihin ja kello 3:een mennessä sunnuntai-aamuna löydettiin kaik-

Suomen Uutisia.

SANOMALEHTIEN PAKKO-KAPPALEKYSYMYKS.

Ei sanomalehtien omistajat, vaan johtokunta vastustamaan.

Jokunen aika takaperin kerrottiin sanomalehdissä painoylihallituksen tehneen Hämeenläänin kuvernöörille esityksen, että kuvernööri langettasi uhkasakkoihin nsakottelevien kirjapainojen omistajat eikä vastustaneet johtajia. Edelleen kerrottiin kuvernöörin kääntyneen senaatin puoleen tiedustellu, kuinka asiassa on meneteltävä.

Eräät sanomalehdet pitivät, niinkuin luonnollista, puhealan sen esityksen toteuttamista hämmästyttävänä, että useimmat sanomalehdet omistajat joka osakeyhtiö tai osuuskunta, jossa taupauksessa uhkasakkojen alaisiksi joutuisivat kaikki yhtiön ja osuuskunnan osakkaat.

Nytemmin on painoylihallituksen puheenjohtaja, selittäen asiaa lähemmin, ilmoittanut, ettei ole tarkoitus asettaa syytteenne yhtöiden ja osuuskuntien osakkaita, vaan johtokunnan ja hallituksen jäsenet.

Asiaa ei ole vielä ratkaistu.

VENÄJÄN VANKILAIN UHRI.

Venäjä vankilait ovat julkaisseet "tilin" vuodelta 1910. Niissä on m. m. seuraavia tietoja: 1 p. tammi. 1910 oli valtakunnan vankiloissa yhteensä 37,413 vankia. Vuoden kuluessa tuli lisää yli 5,000 vankia, joten summa nousi 1 p. tammi. 1911 177,017. Hallituksen kertomuksessa ollaan olettavana, että lisäksi on viime vuosien valankumouksellisen liikkeen vaikutuksia. Pakkotyö tuottamien luku oli 1910 287,48 kun se taas v. v. 1905—1906 oli 6,123. 142 vankia on tehnyt itseturhan. Itsemurhan luku on koko maassa noussut. Vankiloissa ne eivät ole lisääntyneet. 156,882 vankia sairastui Yli 6,000 on kuollut eri tauteihin. Huolimatta näistä hirsveistä luvuista on Venäjän kaikissa vankiloissa yhteensä vain 33 sairasta!

SUOMEN OSANOTTO VENÄJÄN ULKOMINISTERISTÖN KUSTANNUKSIIN.

Valtakunnan dummalle jätetyssä kirjelmässä ulkoministeriön menoaariosta v. 1913 ilmoitetaan, että valtakunnan duman aloitteesta on herätetty kysymys Suomen velvoittamisesta ottamaan osaa ministeriön kustannuksiin, jätetään kaikkein korkeimmaksi asetettun Suomen asian konferenssin käsiteltäväksi ja tulee konferenssi laatimaan ohjelman enemmiksi lainsäädäntötoimenpiteiksi asiasta.

VENÄJÄN HISTORIA JA

Lakkomellakointi Lawrenceassa

Kaksi poliisia ja yleisö haavoittunut metelissä.

Industrial Workers of the World liitto julustanut 24 tuntiin yleislakon.

Lawrence, Mass., syysk. 29 p. — Tänään tapahtui erittäin kaukainen päällekkäällä taistelevien poliisien ja lakossa olevien Industrial Workers of the World jäsentien välinen, jossa kaksi poliisia ja yksi lakkoilijasta haavoittui toisen poliisista haavoittuvan vauriella. Lakkoilaiset käyttivät aseenaan veitsiä ja kappuloita. Poliisi kiivasti lakkoilisten kimppuun kun he paivat viemälle vanha lakkomellakossa tapahtuneen Anna Lopezin ja John Ramyn hunkki toimen katukselle. Poliisi pelkää lisää selkkausia huomenna, jolloin Industrial Workers of the Worldin jäseniä ja tilanteen yleislakko puolella ja viilataisista astuu voimaan. Tämän lakon tarkoituksena on protesteerata I. W. W. johtajien E. J. Etorin ja Garvanntin ja työläisten Joseph Carson vangitsemista vastaan. Näiden miesten juttu alkua huomenna Salemsissa ja päättyvät heitä neiti Lopezin kuolemasta. Uusia valtiopoliisia jätettiin saapui täällä paikallisen virkakunnan avuksi.

Tänään tapahtuneen lakon aikana vangittiin kaksi henkilöä. Myös I. W. W. organiseraaja Carlo Treasa, Pittsburghista otettiin poliisin huostaan tilapäisesti, mutta joutui hänet vapauttamaan kaupunkin poliisipäällikö Sullivan sanoa, että Treasa vastaan ei ollut vangitsemista häntä väärin esittämistä.

Huomisaikaan yleisellä lakolla I. W. W. liiton johtajien mukaan tulee olemaan suuri vaikutus Järjestön organiseraajien sanovat, että useissa missä Unden Englannin työläisliikkeen odotavat Lawrencean työläisten lakko, menoa ja tulevat seuramman heidän esimerkiksi. Tälläkään ei lähettävät sähkösanoman Ranskan General Confederation of Laborille ilmoittavan lakosta ja pyytävän kansainvälistä apua.

Huomisaikaan varalta on poliisi erikoisesti varustautunut. Keskuksissaan on 200 poliisia useitten automobilien kanssa val-

maista menemään sinne missä heitä "tarvitaan."

Uusia mellakointia Lawrenceassa.

Lawrence, Mass., syysk. 30 p. — Lakkovalheilla oli tänään lukuisia yhteenottoja työhönnemään. Kaksi lakkoilijasta henkilöä vangittiin siksi että he esivät työhön pyrkivien miesten. Heitä syytettiin "hyökkäyksestä" lapsia, naisia ja miehiä vastaan revolverien veitsien ja muuten aseiden kanssa, kun varasoiden ja rautakappaleiden kanssa.

Suurin selkaus tapahtui Everettin tehtaan luona. Suuri lukkovahtijoukko oli estämässä ettei kukaan menisi työhön, jota poliisi (työntantaja) ei sallinut ja ryhtyi johtamaan joukkoa, käyttäen kappuloita niin menestyksellisesti, että useita henkilöitä loukkaantui; eräs potkittiin pois kaavunusta ja on hän nyt sairaalassa huoneessa asemassa.

Aamullaan lähti alieuvut Zeux ja Mill kadulla. Eräs pelosi, josta saatiin nuorta tytärtään työhön, jolloin lakkovaldit kiivasti hänen kimppuunsa. Miehon onnistui saada tyttärensä suojan (1) tehtaan aitauksen sisällä, jonka jälkeen hän palasi ja neuvoi, kun hän tytärtään siksi. Syytettiin päällyheikkyyttä vangittiin. Eräs poika myskin sin iskun pölyllä ja joutui jätettömäksi Ne työt, jotka kiivasti, katuvaan joutui paljon varttomaan ja häirityksi lakkoilijain kautta.

Industrial Workers of the World johtomiehet sanoivat että heidän järjestö ei ole vastustamainen selkkausta, jotka joutuvat noitten huimapäivitystä. Johtomiehet ovat tehneet suunnitelman Haywoodin lounastakia, joka tänään saapuu Chicagoon. Joukkokokous on järjestetty kello 3.

Ainostaan 7,000 Lawrencean kutumatyöläisiä noudatti 24 tuntiin yleislakokutsua. Kuinka paljon muissa Uuden Englannin kaupungeissa on lakossa, siitä ei ole tietoa.

VIRANOMAISET SUOJELEVAT LAKKOLAISEN MURHAAJAA.

Kuvernööri Foss ei ole suostunut antamaan ihmä lakkolaisen John Ramyn murhaajaa. — Ramyn sukulaisien lähetämää anomuskirjelmää on hän lähettänyt yleisen syyttäjän Swiftin tutkittavaksi.

Boston, Mass., syysk. 24 p. — Kuvernööri Foss on lähettänyt hänelle saapuneen anomuskirjelmän, jossa vaaditaan antamaan julki sen sotilaan nimi, joka pisti nuoren lakkolaisen John Ramyn kuoliaksi Lawrenceassa viime talvisen kutumatyöläisten lakon aikana, yleisellä syyttäjällä Swiftillä, kehottaa häntä täyttämään Ramyn sukulaisen anomuksen.

Lakmiehet, jotka anomuksen kuvernööri Fossille lähettivät, ovat ilmoittaneet kirjelmässään yhteydessä, joka koski eversti Sweetser, joka toimi lakkoilijaksi ollen sotaväen komentajana, kaksi poliisiviranomaisia ja itse sotilaat eivät ole suostuneet ilmoittamaan John Ramyn murhaajan nimen, niin ovat he pakotetut kiittämään kuvernööri Fossin puolesta, joka on valtion sotaväen ylkkömentaja. Päälekkantajien tarkoituksena on saada John Ramyn murhaaja syytettöseen rikossyytteenä.

Työministeri valehtelee

Sanoa että työläisten ja kapitalistien välit Kanadassa käyvät sopuistuneemmaksi ja työvästössä kasvaa kunnioituksen ja hyväksymisen tunne nykyistä sovintolautakunnan toimintatavasta. Hän ei halua muistaa että unoiden edustajajoukossa Guelphissa tuomittiin louna kerrassaan kelvottomaksi.

Joku aika sitten piti työministeri äärettömän tärkeän vakain sovintolautakunnan nimittämisen; nyt hän perustaa suunnitelmansa. — Työriidat ja sovintolautakunnat.

Ottawa, Ont., syysk. 30 p. — Työministeri T. W. Crothers sanoo luopuneensa siitä ajatuksesta, että olisi nimittävä vakain sovintolautakunta ratkaisemaan työrivitoja; tämän "kääntymisen" on hän ilmoittanut useille saamalehtijournalistiväijille. Hänen mielestään vakain sovintolautakunta saisi aikaa paljon vähemmän kuin Lemieux-lain mukaan nimittävistä monet eri laukunnat. Nytkin on viisi eri laukunnasta toimesta ja sovintoneuvottelut ovat enemmän tai vähemmän edistyneet. Vakain laukunta ei mitenkään ehdi käsittelemään näin monta asiaa.

Ministeri selittää että työvästössä kasvaa hyväksymisen ja luottamuksen tuonne työedparlamentin neuvottelu laukun lakko- y. m. työrivitojen ratkaisussa, sekä arvonnat nykyistä työliisuristojen sovintolautakunta kohtaan; vielä enemmän: hän uskoo että työn ja pääoman väliä käyvät sopuistuneemmiksi päiväpäivä.

Ratkastavanaolevat työrivitoit.

Nykyisin ratkastavanaolevat työrivitoit ovat: satamatyöläisten ja tavaraliikemiesyhdistöiden välisen asia Halifaxissa; Hullin, Ont., sähköyhtiön ja sen työläisten välinen asia; Cobaltin ympäristön kaivosyhtiöiden ja kaivosmiesten asia; Fernien, B. C., hiilikavaymiesten asia. Vancouverin Brittain kupariyhtiön ja sen työläisten välisessä asiassa on sovintolautakunta myöntänyt miehille palkankorotuksen.

Työministeri on sitä mieltä että milloin sovintolautakunta on myöntänyt palkankorotuksen, mutta erimielisyyden vuoksi ei ole voinut määrätä tarkalleen yleisen suuruutta, olisi loppuratkaisu jätettävä asianomaisille.

Halifaxissa on tuomari Wallace hyväksynyt sovintolautakunnan puolesta jatkaksi; Fernissä Calgaryn lakimies Muir toimii puheenjohtajana. Tässä Muir, Calgarysta, on nimetty puheenjohtajaksi Albertan hiilikavaymiesten asiassa; toiset jättävät suoraan sovintolautakunnassa ovat: A. E. McNeil, joka edustaa yhtiötä ja Clement Stubbs, edustaa kaivosmiehiä.

Työministeri nimittää sovintolautakunnan tutkimaan ja antamaan lausuntoa Vancouver saaren kaivosyhtiöiden asiassa.

Canadan järjestynyt työvästön on tuominut nykyisen työliisuristojen sovintolautakunnan eli Lemieux-lain kerrassaan kelvottomaksi. Unoiden edustajajoukossa Guelphissa pari viikkoa sitten hyväksyi pomon, jossa vaaditaan tuon lain kumoamista. Sovintolautakunnat, joita asetuksen nojalla nimittään, useimmiten päättävät työllisiä vastaan koska y-

htiöt saavat niihin ehdottoman enemmistön edustajain. — Toiseksi, yhtiöitä ei voida milloin pakottaa hyväksymään sovintolautakunnan päätöksiä jos se puolustaa työllisiä.

Kykö sitten työn ja pääoman väli sopuistuneemmaksi? Yhä useammin ja entistä ankarampi usuituvat työläiset selvästi todistavat että työministeri valehtelee.

10,000 KAIVOSMIESTÄ LAKKOSSA.

Philadelphia, Pa., syysk. 26 p. — Hillenkaivajia, jotka ryhtyivät Pattensvilleen lakkoon Leigh Colliery and Navigation hiilikomppanian vastaan, ovat edelleenkin lakossa. Lakossa olevien kaivosmiesten lukumäärä on noin 10,000 ja aikovat he taistella ankarasti avointa työpäijärjestelmää vastaan, jonka komppania yrittä panna käytön. Nämä hiilikavayksillä, kieltäytyvällä erottamasta työstä kaivosmiestä, jotka eivät luvanneet yhtyä unioniin. Kaikki nämä komppanian laivoiset ovat seisakissa ja skäkippeä ei ole vielä tähän mennessä saatu mistään mieltäni tuota kaivosiin, joka komppania on yrittänyt agentteissa kautta niitä jo yrittävät useammista eri paikoista.

Lakko vaikuttaa laajalti.

Lakko ei koske ainostaan 10,000 kaivosmiestä, vaan koskee myös nykyin 10,000 rautatietyöläistä. Kokonaisuudessaan koskee lakko ainakin 100,000 henkilöä.

Lakkolaiset ovat hyvästi järjestyneet ja aikovat he taistella kaiken voitavansa suluttu työpäijärjestelmän puolesta. Taistelevat pitävät kaivosmiehet sopivana, sillä Kanavahia hiilikavaymiesten on vähentynyt suuressa määrässä hiilen tuotantoa ja markkinoilla uskotaan ensi talvena olevan kovan hiilen puutteen.

Hillparoonit raivoissaan.

Kaivosten omistajat ovat äärimmäisyyksiin asti raivoissaan lakon puhkeamisen johdosta. Hillparoonit ovat toivottavassa asemassa, kun lakko ei ole saatu murskatuksi skäkippein avulla ja työläiset seisovat jyrkkinä vaatimukseksi takana. Leigh Colliery and Navigation komppania, joka perustettiin v. 1820, on yksi tämän maan suurimpia hiilikavaykomppanioita.

Hillparoonien kykeneimättämyys jatkaa työtä kaivannoissa ja lähettää hiiltä ulos, on luultavasti suuressa määrässä kaivosmiesten rintama. Lakon tuottama tappio komppanialle on suuri ja lakkolaiset ovat varmoina voitostaan.

TURKKI VALMISTUTTU SOTAA BALKANIN VALITOJA VASTAAN.

Ateena, Kreikka, syysk. 30 p. — Turkki on ryhtynyt suuriin valmisteisiin torjuntaan kaikki soiset mielenosoitukset Balkanin niemimaan valtojen taholta, mikäli täällä tänään julautusta puolivälittönsä selostuksessa kerrotaan.

Turkin hallitus on komentanut statuhattia miestä, joka muodostaa yksitoista divisioonaa reserviväkeä, kenttäarmeijavereinhan joukkojen kundan viikon ajaksi. Thrasosta Albanian lähetetyt joukot on määrätty palaamaan asemilleen, joten ainoa ulkonoleva joukko on keskittetty Salonikiin, Dardanellien ympärille ja Smyrnaan turkkilais-italialaisen sodan takia.

Rautatielakkoo sovittelään

Espanjan rautatielakko jatkuu edelleen huolimatta sovittelusta.

Barcelona, Espanja, syysk. 29 p. — Rautatietyöläiset, jotka ovat lakossa useissa, osissa Espanjaa, ovat hyväksyneet Barcelonan kaupunkimaria presidentin tarjouksen toimia lakon sovittelijana. Rautatiekomppanian edustajat ovat saapuneet tänne ja käyttävät olevan hallukkaita sopimaan miesten kanssa. Kuitenkin he raativat että hallitus takaa voimassa pitää ehdot, jos sopimus tulee.

Lakkolaiset ehdotavat että kehoittaneet miehiä pysymään poislaitumista toista ja epäjäestyksiä ja ovat sallineet päänsiön, niin tuoda karjanuoria etä ravintoihin puutetta tulisi. Tuoipolaiten Barcelonan tehtaita on pakotettu huomenna loppettamaan liikennensä hiilen puutteen.

Ainostaan 30 juna lähti Barcelonan asemalta elen. Tavallisen liikkeen valitessa 150 juna lähtee päivittäin mainitulta asemalta.

Mikäli tiedetään rautatietyöläisten keskuskomitea, jolla on päämajansa Madridissa, on päättänyt erota miesten äänestäisistä vastaan komitean kehoitusta.

RAUHANNEUVOTTELUJA JATKETAAN.

Ouehy, Sveitsi, syysk. 29 p. — Turkkilais-italialaiset rauhanneuvottelut eikä päättyvät onnistuneesti kun Repad Pasha saapui lauantuoden Turkin viimeiset rauhanhahdot. Jos Italia hyväksyy nämä, niin voitetaan että Repad Pasha virallisena edustajana ryhtyy laatimaan sanamuodostusta rauhanosopimusta varten.

Italian lähettiläis Ranskaan, Tomasso Tittoni, mikäli odotetaan yhtyy Italian edustajain. Sopimukseen lopullinen hyväksyminen, vaikka ehto olisivat suotuisiaakin Italialle — tulee todennäköisesti viipymään koska Turkin nykyinen hallitus tahoo saada vaalit toimitetuksi ennen rauhan solmimista, välttääkseen siten antamasta hyvästä suorturkilaiselle. Tämän vuoksi on luultavaa että rauhanosopimukseen allekirjoittaminen ja lopullinen hyväksyminen viipyy suotuisimmaakin oloissa lokakuun viidentoista päivään.

UNION VIEKAILJOITA ALETAAN "KUULUSTELEMAAN".

Viikkokymmentä yksi union virkailijasta syytettöseen maan dynamiittin ja nitro-glyseriinin kuljettamisesta matkustajajunissa. Heidän kuulustelunsa alkua tänään.

Indianapolis, Ind., syysk. 30 p. — "Mikään muu kuin puolen syytettä äkkä sarastuminen aineita viivästyttää", sanoi Yhdysvaltain piirisyyttäjä Cha W. Miller, osoittaen että hallitus on valmis alkamaan kuulustelun niitä viikkokymmentä yksi unoiden virkailijasta vastaan, joita syytetään salaliittoutumisesta ja dynamiittin sekä nitro-glyseriinin kuljettamisesta matkustajajunissa.

Valmiesolekkoita on valittu kaikkiaan sata; syytettynä puoli sata jättävät kymmenen valmiesolekkoja ja syyttäjin puoli kuusi.

AMPUI LAPSEN JA PAKENI METSÄÄN.

Kenora, Ont., syysk. 29 p. — Varhain eilen aamulla M. Shiskin kodissa tapahtui murha kun puolalaisen Mike Wylanz, joka oli ruokailijana mainitussa talossa ampu seinäseivottään Maria tytön.

Ampuaja osi pysyn ja toi sen Shiskin kotiin, osoitti sen lasta kohti ja ilmoitti ampuneensa hänet; samalla hän myskin lausui. Kuula tunkettiin tytön vasemman olkapäähän, tappaa hänet heti. Wylanzin pakotti metsään ennenkuin hänet ohjettiin vangita. Hän on noin 24-vuotias.

"RAUHAN" KONGRESSIN ISTUNTO LOPPII MELAKKAAN.

Geneve, Sveitsi, syysk. 28 p. — Kansainvälinen rauhan kongressin lopettajaisissa tänään tapahtui toinen meteli tämän ison aikana. Häiriön aiheutti kansainvälinen rauhanneuvoston presidentin tohtori Gobatin puhe, jossa hän kararteerisi Tripolin sodassa olleita italialaisia ihmisiä, jotka "ilman rosvoksi." Uusia kuulijain osastoista nousi melua vastalausumyksiä ja puhuja keskeytettiin useiksi minuutiksi. Kongressi päätti kokoontua seuraavana vuonna Haagissa ja v. 1914 Marienbadissa.

Hauki hukuttanut viisi henkilöä.

Lähellä Onemeta, Ont., on viisi henkinen perhe hukuttanut kalastusretkelle kun 14 pannaan painoin hauki kaatoi kanootin, jossa tuo perhe oli.

Onemeta, Ont., syysk. 29 p. — Viisi-henkilöinen perhe hukutti eilen litaipäivällä Pigeon jokeen, lähellä Onemeta kun heidän kanootissaan kaatoi 14 pannaan painoin muskalonen (eräs haukilla). Kanootti kaatui suuri kun William McCaffrey Toronto Canadian General Electric Co. apulaisjohtaja, piti siimasta kiinni, jossa oli tuo hauki kiinni.

Kuolleet ovat William McCaffrey, edellisen vaimo; Mary McCaffrey, William'in äiti ja kaksi lasta, tyttä Grace Maxine 12 vuotias ja poika Howard 8 vuotias.

Mr. McCaffrey tuli tänne perheineen viime perjantaina viikkokymmentä lihyen loma-ajan. Riiden hän vaimonsa, äitinsä ja lastensa kanssa menivät kalastamaan Pigeon joelle. Ilma oli kaunis ja vaikka sade tuli illalla, tuulen puuskaa ei ollut.

Joukkueesta ei nähty ketään elävänä sen jälkeen kun se lähti joelle. Kun se ei palannut litaan mennessä, niin hukkuneen William'in Charles tuli huolestuneeksi ja jätti pelastusjoukon. Kanootti löydettiin 7 mailia päästä joesta kaatuneena. Hei alettiin haaveutettiin ja kello 3:en mennessä toimintatilaan ja löydettiin kaikki muut paitsi tytär, jota ei ole vieläkin löydetty.

William McCaffreyn kidesä oli vielä kiinni uistimen siima ja elävä hauki nousi kiinni uistimesta. McCaffreyn kello oli seistunut 2:35. Hän oli totuttu kytöttäminen ja uimari. Tyttö Maxine myös oli hyvä nyrmi. Ei ole tietoa jouko muut perheenjäsenet osasivat paita tai ei.

Koroneri teki tutkimuksen tänä aamuna ja sanoi asian olevan niin selvän, että tarkennut tutkimukset ovat tarpeettomat.

Hautaus tapahtui tiistaina täällä lähellä hautausmaalla.

Suomen Uutisia.

SANOMALEHTIEN PAKKO-KAPPALEKYSYMYS.

Ei sanomalehtien omistajat, vaan johtokunnat syytettöseen.

Jokunen aika takaperin kerrottiin sanomalehdissä painoylihallituksen tehneen Hämeenlinnan kuvernöörille esityksen, että kuvernööri laantaisi uhkaksoihin nakoittelevien kirjapainojen omistajat eikä vastustamalaist johtajat. Edelleen kerrottiin kuvernöörin käytyneen senatin puheen tiedustellu, kuinka asiassa on meneteltävä.

Eräät sanomalehdet pitivät, niinkuin luonnollista, puhealan sen esityksen toteuttamista mahdollittamana sen vuoksi, että useimmat sanomalehdet omistaa joukko saksittia tai osuuskunta, jossa taistelu uhkaksojien alaisiksi joutuisivat kaikki yhtiön ja osuus kunnan osakkaat.

Nytemminen on painoylihallituksen sen puheenjohtaja, selittien asiaa lähemmin, ilmoittanut, ettei ole tarkoitus asettaa syytettöseen yhtiöiden ja osuuskuntien osakkaista, vaan johtokunnan ja hallituksen jäsenet.

Asiaa ei ole vielä ratkaistu.

VENÄJÄN VANKILAIN UHRIT.

Venäjän vankilait ovat julkaisseet "tilin" vuodelta 1910. Niissä on m. m. seuraavia tietoja: 1 p. tammik. 1910 oli vankilain vankiloissa yhteensä 471,413 vankia. Vuoden loppuun tuli lisää yli 5,000 vankia, joten summa nousi 1 p. tammik. 1911 177,017. Hallituksen kertomuksessa ollaan osovittavaan, että lisää on viime vuosissa valankunokseleiden liikkeen vaikutuksia. Pakkotyön, muuttajien luku oli 1910 28,748, kun se taas v. v. 1905—1906 oli 6,123. 142 vankia on tehnyt isemurhan. Isemurhin luku on koko maassa noussut. Vankiloissa ne eivät ole lisääntyneet. 156,882 vankia sairastui V. 7,600 on kuollut eri tauteihin. Huolimatta niistä hirsveistä luvuista on Venäjän vankiloissa yhteensä vain 33 sairaalaa!

SUOMEN OSANOTTO VENÄJÄN ULKOMINISTERISTÖN KUSTANNUKSIIN.

Valtakunnan dummalle jätettävä kirjelmässä ulkoasiainministeriön menoraivista v. 1913 ilmoitetaan, että valtakunnan duman aloitteesta on herietty kysymys Suomen velvoittamisesta ottamaan osaa ministeristön kustannuksiin, jätetään kaikkein korkeimmiten asetetun Suomen asian konferenssiin käsiteltäväksi ja tulee konferenssi laatimaan ohjelman enemmiksi laisääntötoimenpiteiksi asiasta.

VENÄJÄN HISTORIAN JA MAANTIEDON OPIETUS KUOLUISSA.

On viime kevättä saakka ollut kouluyhdyntövirnön, senatin ja kouluylihallituksen hellän huolenpidon esineenä. Kouluylihallitus antoi koulujen johtajille määräyksen, että lukusuunnitelma laadittaisiin on huomioon otettava senatin määräykset. Niinpä nyt tullutakin sekä oppi, että kansakoulussa notia aineita erikoisesti opettamaan ja niiden tunnistajia lisäämään. Erikoista oppikirjojakin on laadittu.

(Jatkos 3:lla sivulla.)

Täten ilmoittamme että rakas pienokaisemme

VALTER HENRY,

hukkui lepoon iijiseen. Hän, nuori pienokainen syntyi 192/11/11 ja kuoli kohtalon kovan kärhättä 10 kk. ja 12 p. vanhaan 1918/9/12.

Tätä lasta pienokasta luonnon rauhahan saatoimme. Tätä nuorta kaunokasta jui kaipaamaan aurulla

Sofi ja Henry Saari, Canmore, Alta.

Sä nuku rauhassa valvoista maailman.

TYÖKANSÄ,

ainoa suomalainen lehti Canadassa, työväestön äänenkannattaja, ilmestyy joka päivä, paitsi ei sunnuntai- ja lauantai-juhlapäivinä.

TOIMITUS JA KIRJOTIN
316 Bay Street.
Postiosoite:
Port Arthur, Box 516, Ont., Can.
Puhelin:
Konttori 402 North.
Toimitus 402 North.

Toimitaja
M. Halla, P. O. Neillanen
Jrjö Mäkelä, K. Alatalo.

Liikkeenhoitaja
(Manager)
John Oravainen

TILAUSHINNAT
Canadaan ja Yhdysvaltoihin:

Vuosi \$3.50
Puoli vuotta 1.75
Kolme kuukautta 1.00

Suomeen ja muualla ulkomaille:
Vuosi \$4.50
Puoli vuotta 2.25
Kolme kuukautta 1.50

Ilmoitushinnat: 25 senttiä palauttamalla. Kuukausi- ja vuosimainokset tulevaisuudessa. Ilmoitukset uutisten muodossa 10c. Rivitilillä ilmoituksista otetaan 50 prosentin korotus.

Nimenmuuttoluokukset maksaa \$1.00 kerta ja 2 kerta \$1.50. Avoliittolainaukset \$1.00 kerta, \$1.50 2 kerta (etuvuoksi \$1.50, 2 kerta \$2.00). Syntymäilmoitukset \$1.00 kerta, \$1.50 2 kerta. Kuolemien ilmoitukset \$1.00 kerta, \$1.50 2 kerta.

ASIAMIEHILLE JA TALAJILLE
Asiamiehet ja talajat on muutettava, että lehti on suomenmaalainen viikon perästä siinä kun ilaus on konttorimme saapunut.

Työkansa (The Workpeople)
the only Finnish newspaper in Canada, devoted to the interests of working people, and published every day, except Sunday and statutory holidays, by The Finnish Publishing Company Ltd.

Port Arthur, Ont.

Editorial and Business Office
316 Bay Street, P. O. Box 516.
"Phone":
Office 402 North.
Editor 402 North.

Advertising rates: 25 cents for column inch. Considerable reduction on monthly and yearly advertisements. News-advertisements 10 cents a line. For advertisements on front page 50 per cent increase.

Extended the statutory postal privileges on the 9th day of April 1912.

UNION LABEL
REGISTERED

TYÖLÄKKÖJÄ ELOKUUN A JAILLA CANADASSA.

Viime elokuun ajalla oli Canadassa kaksikymmentä 42 lakkoa, neljä viikkoa kuin edellisessä kuussa ja 28 enempi kuin edellisessä kuussa vuonna 1911. Lakot koskivat 360 firmaa ja 9,500 työntekijää ja joissa työntekijät menettivät 106,000 työpäivää. Lähes kaikki lakossa työssänsä olivat vaatimuksena korkeampi palkka ja paremmat työolot.

— Quebecin lainlaattajakunta viime istuntonkautellaan on tehnyt muutoksia tehdaslakiin. Uudessa laissa määrätään, ettei poika alle kahdeksanvuotia ikävuoden ja naisia saa pitää työssä tehtänsä enempää kuin kymmenen tuntia päivässä ja 5 tuntia viikossa. Entisessä laissa määrättiin ettei nuoria poikia ja naisia saa pitää työssä enempää kuin kymmenen tuntia päivässä ja kuusi kymmentä tuntia viikossa. Hyvä hän se on tuokin murteen, vaikkakin se ei te työntekijöiden elämästä paljonkaan valoisammaksi.

KAIKIA OASASTOJA CANADASSA SEKA YHDYSVALTAIN PUOLELLA PYYDÄMME OTTAMAAN HUOMION.

TÄMÄ Toronto's Ont., Can. joutui suomalaisen tytön Matilda Sainin ikävään seikkailuun. Hän

"PASTORI TUTKITTAVANA" SOSIALISTISTEN KIRJOITUSTEN JOHDOSTA.

Edellä olevan otsikon alla London, Ont., Free Press, syyskuun 16 päivän numerossa julkaisee seuraavan jutun: "Pastori Charles Steele, presbyteriläisen kirkkokunnan työperäisen superintendentin, on asetettu tutkittavaksi toimeenpanon neuvoston, kirkon korkeimman oikeuden, kirkon edustajien edessä, jotta hän on kirjoittanut sosialistisia artikkeleita. Yhdyskunnan lausuntojen mielipiteiden mukaan presbyteriläisen kirkon pelkäänsä tavan omaisuuden lähestyvän jättäen, ei tulisi esittää eikä kirjoitella sosialistisia oppeja. Neuvoston puheenjohtaja on wedeljälainen pappissija, joka on kokoillut kirkonkassaan joihin kuuluu kahdeksan nädosta yhteiskunnallista kysymyksiä käsitteleviä kirjoja ja artikkeleita 350 työväen viikko- ja kuukauslehtiästä."

Jo Steele on todella sosialisti, niin niinhän vanhukskat kirkon miehet kovin mielellään hirtittävä hänet. Kirkko tahto kutsua näkyistä riistojärjestelmänsä uhkaavan vaaran, mutta siinä yrittäessään se ei tule onnistumaan. Toimittaja ei voida kutsua sen saarnajaa vainoomalla.

Sosialismi.

Kirj. Morris Hillquit.

TOIMINTATAVAT

Säkenistä.

Uusi yhteiskuntatutkimus

Näin kehittyi väitettiin nykyisen eli kapitalistisen yhteiskuntajärjestyksen taloudellisen, poliittisen ja yhteiskunnallisen, federaalisen järjestelmän sisällä, ja jo vuoroastan pakotettu antamaan synnyndä uudele yhteiskuntajärjestykselle. Sillä jokainen yhteiskuntajärjestelmä on kolkollinen vain rajoitetun ajan. Historia antaa sille määrätyn tehtävän, roolin, ja kun se on osansa tähteyttä tähtänsä tehnyt, ajan eiripirpo muotea seuraavalle näytökselle ihmisenhistorian ikuisessa dramassa. Federaalikaikana sisällä jo kukoistusaikanaan kapitalistisen järjestelmän itäjä, ja kapitalismi kantaa jo tänään itseään uuden, yleemmän yhteiskuntajärjestyksen — sosialismin itäjä.

Sosialismi, taloudellisen ja poliittisen periaatteena alkoi kasvamansa juuri kapitalistisen yhteiskuntajärjestyksen sisällä sukulopvitten, ja nykyään on se jo saavuttanut kunnioitettavan ko' on Herrat, jotka niin oppineesti ja ikävasti vakuuttavat meille sosialismin — "epäkäytännöllisyyttä" — "mahdottomuutta", ovat samalla oppiaasteella kuin eläitähassat olivat eräs poikanen, joka hetken aikaa arvostelevasti tutkittuaan giraffin muodostuksen erikummallisuutta, päättävästi väitti, että "sellaisia eläimiä ei ollut olemassa." Me olemme kuitenkin nilkojamme myöten sosialismia ja nykyään, ja mahdottaa ei ole, että tulevat historioitsijat laskevat sosialistisen aikakauden alkaneeksi, sanokaamme, viime vuosisadan keskivaiheilla, kuten me nykyään laskeamme kapitalistisen ajanjakson alkaneeksi vuosisadan pittemään ajan ennen Ranskan suurta vallankumousta.

Vaikkaa ei ole erottava sosialistisia ideoita nykyisessä yhteiskunnassa. Kapitalistinen järjestys jussaan perustui melkein yksinomaan yksilölliselle yrittäjällyydelle tuotannossa ja rajoittamattomaan kilpailuun — teollisuuden johdossa. "Yksilöllinen" "jätti rauhaan" oppi, jota "klassillisen" talousopin koulun perusta-

muudella, kaupalla ja rahaliikkeellä. Federaalisen suosi vallasta voitokas kapitalismi. Hallitusvoimat jalsuivat aristokratianherroihin käsistä tehtaan, työpaikan ja kauppaohuoneen itävalloihin käsien, synnyntänsä ylmyntänsä, siinä kukkaroplymyntänsä käsiin.

Vanhan taloudellisen järjestyksen kera poistettiin sen poliittinen vastakuva, federaalinen hallitusmuoto, ja vapaan, nopeasti kasvavan uuden taloudellisen ruumiin vahvojen rasojen päälle sovittiin uusi poliittinen puku. Luokkamotto pienet kuningas- ja ruhtinaatunnot litiettiin suuri kansakunkuniksi, suuren poliittisen pikkutyöpaikan muutunutta suuriksi tehtaita kansallistavaksi varten. Ilesvalteitten kunkunkiden aijan tili perustettiin kunkunkidatun tiliä laavallat, samoin kuin ehdoton federaalinen valta hämmissä an- toi perään uuden taloudellisen järjestelmän mukaisille liikkeellille. Hoveja ja hoviväenä seurasi parlamentti ja valitut edustajat, kun perinnöllisen aatelisten työnsä pois ylisidit liike- mailmaan "oman onnen seppä". Federaalisen valtiollisen järjestyksen perustan, "kunkunkin tahdon" sijaan tuli "yleinen vapaus" valittavaksi valtiolliselle periaatteeksi, kuvastuen teollisuuden vapakäpäläisen voitokundesta kivitynneen, paikallistuneiden — federaalimaanjällysten — muotojen ja federaalijärjestyksen ehdottoman maastilavallan yli.

Merkitykselliset kehitykset.

Nykyiset tehtaat, kaivokset, rautatiet ja muut suuret teolliset liikkeemme ovat osuuttomattomissa töissänsä ja tuotantomenetelmissänsä. Työelitysten monet koneet ja työnojat ovat kokonaan poistettavissa teollisuuden tuotteesta yksilöllisyyden. Yksilöllisyyden nykyajan täysimallissa teollisuudessa ei tuota käyttökelpoisia kauppatavaroita. Hän luo vähäisen kappaleen tili suorittaa pien- nen purpo-osan — sellaisenaan työtöytönnän ja tarkoituksellista oman työtä, joka saa arvot ja merkityksen luon toisten kansa- työtöytönnän luonnin ottaotteisiin.

Uusi selväsi yhteiskunnalliset muutokset — työlläisten työ- suoritukset — ponnistukset pitävät nyky- kame teollisuutta pystyessä heidän yksilöllisen ponnistuksen- sa, yksinäin ollen, ei merkitse mitään.

Ja samoin on laita kilpailu periaatteen teollisuuden johdossa. Koko nykyisen taloudellisen kehityksen pyrkimys on ollut pois kilpailusta ja kohti yhteistyötä.

Viime sukupolven suuren trustilukituksen todellinen peruste on juuri tämä, että kilpailu on käynyt epäkäytännölliseksi ja sielä- mättömäksi nykyisten suurten teollisuuden kanssa, sentähden sen täytyy antaa perään yhtymäille. Luultavasti puolet meidän väestöstämme kauppatavaroitam- me tuottaa ja myydään ilman kilpailua, ja on vain lyhyen ajan kysymys, kun yhtymäliittoumat tulevat olemaan ehdottomasti säälättä teollisuudessa.

Ei ole ymmärrettävää, että tehta- tili trustit ovat sosialistisen yhteiskunnan liitoksia. Niiden nykyisen, yksityisen ja kapitalis- tisen omistajajärjestelmän alaise- na ollen ne ovat kaikkea muuta kuin siinä.

Sosialisti vain väittävi, että se- kki tehtaat tili trustit edusta- vat viitsä pyrkimystä kohti osu- toiminnan teollisuudessa ja kehittä- vät siinäsielisen perustan sosialis- tellesse teollisuusjärjestykselle.

Nykyisen politiikan ja lain la- kukaan alalla ovat sosialistiset otteet oleet viikkien enemmän huo- matavasti.

Nykykainen valtio sai syn- nytyä federaalivaltion liiallisen kytymisen ja jalsuymyden vastai- paksiksi. Se perustettiin kansa- laisten asiain hiirtämisnäytönnä periaatteella. Se julisti oppia, että se valtio hallitsee parhaiten joka vähiten hallitsee, ja se ko- ti hallita mitään vähemmän, jättäen kansallisteistelle, ikäisille ja sukui- lle ihmisille taisteltavaksi onat taistelunsa. "Hallinnollinen ni- hilismi" oli, käyttökäitteenne Hux- ley sana, siinäntöä poliittikassa ja lainalaudunassa kuten "jätti- rauhaan laki teollisuudessa."

Valtion oikeus "sekaantua."

Käsitteellisesti valtion tehtäviä ja lainalaudunassa oli ehkä oikeut- tussena alkaantuaime alkuaikaa- na, kun yhteiskunnalliset vastuu- kaudet eivät olleet varsin huo- matavasti ja menestymistilaisuuks-

sa, ja kilpailun edullisuuksia yhteistyöllisyyden yli. Uppin- kaiteisti jättäti hän huonoimmo- tamattana, että taloudellisen kehityksen, nykyt voimat, kokonaan väittämättä hänen oppineita teo- rioloistaan ja abstraktisimudestaan, ovat kokonaan kuoletettane hä- nän väittämiä joka perusteen, ja lain hävittävi yksityisen työ- läisyyden ja kilpailun teollisuus- dassa. Oppineiden miestämme roikoiskunnalla on aina ollut elää menneitten aikojen ajatuksia ja faktoja.

Ennenkään vahvempien ja vi- länlittämättömän sortos vastaan.

Väitettiin se alkoi myös kättä- nantaa, että ruan, vastaiden ja asuinten y. m. elämisen väittämät, tönkyänsä hankinta ei ole yksi- löllistä aruella, vaan yhteisku- nallisen tehtävän. Valtio ja lainalauda onkin avoinmasti tunken- tunut "yksityis" teollisuuden väit- täläpääriäsiä, väittäen oikeu- tansa olevan kontrolloerata ni- siä.

Kun Sir Robert Peel y. 1802 e- sitti ensi kerran Englannin parla- mentissa lakiehdotuksen lasten työssä käyttämisen säännöitylle- si, julistettiin se vallankumouk- selliseksi ja ennustettiin sen hy- väksymisestä johtuvan hirveän vaaran. Lakiehdotus sai alkunsa epäinhimillisten työolojen johdos- ta Englannin puuvillatehtaisissa, joihin tuhansia orvoksi ja kunnan- töntöitsiksi jätettiin alaläpääriä lapsia kaupattiin suoranaisesti ju- nteun pättäisiin ja seurakuntien- toimesta. Onnettomat lapsipar- pakotettiin tekemään työtä mel- kein keuhkumättöimäsi, ja kun jo- kin kaesä vakuutuksesta, kannei- tin hänet tehtaan vieressä ole- vaan aatuaan- ja ikäisen asu- kasnäärin. Siellä heidän anneti- tin levätä kumme aamulla aikoi- sen jälle- en vietin työhön. He kasvoivat ruumillisesti, henkies- ti ja sielullisesti alentavissa olois- sa, turmoksi Englannin tuleville työläisluokkaväijille. Peel'n laki- ehdotus asetti joitain rajoituksia, jotka syöimättömä- le riistämäl- le Englannin vakuutellut valtio- miehet vastustivat siinä arkaasti, nuka lasten oikeuksia polkevaan. Lakiehdotus lopulta hyväksyttiin sillä varjolla, että se oli vain kor- vus entisen Elisabetin aikuisen "oppilas-asetuksen." Mutta sen läpiseemisen merkitä tuomioita yksilöllisyydelle poliittikassa ja lainalaudunassa. Se laski perus- tuksen periaatteelle että valtion on sojeletava työlläisiä. Vuoden 1802 lakia seurasi Englannissa, - sin pikkukorvauksia y. 1819- 1825 ja 1833, ja sitte enemmän jyrkempiä aetukksia vuosisadan loppupuolella. Alkaen ensim- kunnan hoitolaisten työn teen säännöitymällä laajensit se sittem- min pian säädöksenä "vapai- sin" työläisiläpään, sitten työlläis- näisiin ja viimein kaikkien työl- läisiin.

Tedadalaissäädännön periaate- leviä Englannista Yhdysvaltoihin, Saksaan, Ranskaan, Sveitsiin ja väitettiin kaikkiin teollisuus- maihin.

Enemmän kuin kolmekymmen- tä vuotta sitte väitti Saksan ran- takansleri Bismarck valtion vel- vollisuutena olevan työkytymis- töimä, sairaita ja vanhoista työ- läisistä — nykyisen teollisen so- dankäynnin veteraanien ja uhri- en — huolehtiminen. Saksa pian käyttäntönnän valtion vakuutus- järjestelmän tapaturmia, sairaita ja työkytymistöimä vastaan, ja vanhuuden eläkkeen, ja sen esi- merkiksi seuraavasti pian kaikki edistyneet Euroopan maat ja Aus- tralia.

Viime sukupolven aikana kaik- ken maiden lainlaattajakuntat o- vat ryhtyneet vahvamaan ja sää- nöittelemään tärkeimpiä liiket- vityä tuurtoforma ja lempoma- ja, rautateitä ja höyrylaivoja, pank- kiä ja vakuutusliikkeitä y. m. monia esooluutisia liikkeitä. Ne määräävät ehdot, joiden alaisein nämä voivat harjoittaa liiketä, ja ne sekaantuvat toiminnallisesti ja suoranaisesti "niiden" asiain johtoon. Valtio meene vielä pi- tämällekin — se ottaa rajo- taakseen kansalaistensa yksilö- omistusta laattimalla lakoja as- teettisesta tulo- ja perintö- y. m. veroista.

Ennenkään vahvempien ja vi- länlittämättömän sortos vastaan.

Väitettiin se alkoi myös kättä- nantaa, että ruan, vastaiden ja asuinten y. m. elämisen väittämät, tönkyänsä hankinta ei ole yksi- löllistä aruella, vaan yhteisku- nallisen tehtävän. Valtio ja lainalauda onkin avoinmasti tunken- tunut "yksityis" teollisuuden väit- täläpääriäsiä, väittäen oikeu- tansa olevan kontrolloerata ni- siä.

Kun Sir Robert Peel y. 1802 e- sitti ensi kerran Englannin parla- mentissa lakiehdotuksen lasten työssä käyttämisen säännöitylle- si, julistettiin se vallankumouk- selliseksi ja ennustettiin sen hy- väksymisestä johtuvan hirveän vaaran. Lakiehdotus sai alkunsa epäinhimillisten työolojen johdos- ta Englannin puuvillatehtaisissa, joihin tuhansia orvoksi ja kunnan- töntöitsiksi jätettiin alaläpääriä lapsia kaupattiin suoranaisesti ju- nteun pättäisiin ja seurakuntien- toimesta. Onnettomat lapsipar- pakotettiin tekemään työtä mel- kein keuhkumättöimäsi, ja kun jo- kin kaesä vakuutuksesta, kannei- tin hänet tehtaan vieressä ole- vaan aatuaan- ja ikäisen asu- kasnäärin. Siellä heidän anneti- tin levätä kumme aamulla aikoi- sen jälle- en vietin työhön. He kasvoivat ruumillisesti, henkies- ti ja sielullisesti alentavissa olois- sa, turmoksi Englannin tuleville työläisluokkaväijille. Peel'n laki- ehdotus asetti joitain rajoituksia, jotka syöimättömä- le riistämäl- le Englannin vakuutellut valtio- miehet vastustivat siinä arkaasti, nuka lasten oikeuksia polkevaan. Lakiehdotus lopulta hyväksyttiin sillä varjolla, että se oli vain kor- vus entisen Elisabetin aikuisen "oppilas-asetuksen." Mutta sen läpiseemisen merkitä tuomioita yksilöllisyydelle poliittikassa ja lainalaudunassa. Se laski perus- tuksen periaatteelle että valtion on sojeletava työlläisiä. Vuoden 1802 lakia seurasi Englannissa, - sin pikkukorvauksia y. 1819- 1825 ja 1833, ja sitte enemmän jyrkempiä aetukksia vuosisadan loppupuolella. Alkaen ensim- kunnan hoitolaisten työn teen säännöitymällä laajensit se sittem- min pian säädöksenä "vapai- sin" työläisiläpään, sitten työlläis- näisiin ja viimein kaikkien työl- läisiin.

Tedadalaissäädännön periaate- leviä Englannista Yhdysvaltoihin, Saksaan, Ranskaan, Sveitsiin ja väitettiin kaikkiin teollisuus- maihin.

Enemmän kuin kolmekymmen- tä vuotta sitte väitti Saksan ran- takansleri Bismarck valtion vel- vollisuutena olevan työkytymis- töimä, sairaita ja vanhoista työ- läisistä — nykyisen teollisen so- dankäynnin veteraanien ja uhri- en — huolehtiminen. Saksa pian käyttäntönnän valtion vakuutus- järjestelmän tapaturmia, sairaita ja työkytymistöimä vastaan, ja vanhuuden eläkkeen, ja sen esi- merkiksi seuraavasti pian kaikki edistyneet Euroopan maat ja Aus- tralia.

Viime sukupolven aikana kaik- ken maiden lainlaattajakuntat o- vat ryhtyneet vahvamaan ja sää- nöittelemään tärkeimpiä liiket- vityä tuurtoforma ja lempoma- ja, rautateitä ja höyrylaivoja, pank- kiä ja vakuutusliikkeitä y. m. monia esooluutisia liikkeitä. Ne määräävät ehdot, joiden alaisein nämä voivat harjoittaa liiketä, ja ne sekaantuvat toiminnallisesti ja suoranaisesti "niiden" asiain johtoon. Valtio meene vielä pi- tämällekin — se ottaa rajo- taakseen kansalaistensa yksilö- omistusta laattimalla lakoja as- teettisesta tulo- ja perintö- y. m. veroista.

Ennenkään vahvempien ja vi- länlittämättömän sortos vastaan.

Väitettiin se alkoi myös kättä- nantaa, että ruan, vastaiden ja asuinten y. m. elämisen väittämät, tönkyänsä hankinta ei ole yksi- löllistä aruella, vaan yhteisku- nallisen tehtävän. Valtio ja lainalauda onkin avoinmasti tunken- tunut "yksityis" teollisuuden väit- täläpääriäsiä, väittäen oikeu- tansa olevan kontrolloerata ni- siä.

Kun Sir Robert Peel y. 1802 e- sitti ensi kerran Englannin parla- mentissa lakiehdotuksen lasten työssä käyttämisen säännöitylle- si, julistettiin se vallankumouk- selliseksi ja ennustettiin sen hy- väksymisestä johtuvan hirveän vaaran. Lakiehdotus sai alkunsa epäinhimillisten työolojen johdos- ta Englannin puuvillatehtaisissa, joihin tuhansia orvoksi ja kunnan- töntöitsiksi jätettiin alaläpääriä lapsia kaupattiin suoranaisesti ju- nteun pättäisiin ja seurakuntien- toimesta. Onnettomat lapsipar- pakotettiin tekemään työtä mel- kein keuhkumättöimäsi, ja kun jo- kin kaesä vakuutuksesta, kannei- tin hänet tehtaan vieressä ole- vaan aatuaan- ja ikäisen asu- kasnäärin. Siellä heidän anneti- tin levätä kumme aamulla aikoi- sen jälle- en vietin työhön. He kasvoivat ruumillisesti, henkies- ti ja sielullisesti alentavissa olois- sa, turmoksi Englannin tuleville työläisluokkaväijille. Peel'n laki- ehdotus asetti joitain rajoituksia, jotka syöimättömä- le riistämäl- le Englannin vakuutellut valtio- miehet vastustivat siinä arkaasti, nuka lasten oikeuksia polkevaan. Lakiehdotus lopulta hyväksyttiin sillä varjolla, että se oli vain kor- vus entisen Elisabetin aikuisen "oppilas-asetuksen." Mutta sen läpiseemisen merkitä tuomioita yksilöllisyydelle poliittikassa ja lainalaudunassa. Se laski perus- tuksen periaatteelle että valtion on sojeletava työlläisiä. Vuoden 1802 lakia seurasi Englannissa, - sin pikkukorvauksia y. 1819- 1825 ja 1833, ja sitte enemmän jyrkempiä aetukksia vuosisadan loppupuolella. Alkaen ensim- kunnan hoitolaisten työn teen säännöitymällä laajensit se sittem- min pian säädöksenä "vapai- sin" työläisiläpään, sitten työlläis- näisiin ja viimein kaikkien työl- läisiin.

Tedadalaissäädännön periaate- leviä Englannista Yhdysvaltoihin, Saksaan, Ranskaan, Sveitsiin ja väitettiin kaikkiin teollisuus- maihin.

Enemmän kuin kolmekymmen- tä vuotta sitte väitti Saksan ran- takansleri Bismarck valtion vel- vollisuutena olevan työkytymis- töimä, sairaita ja vanhoista työ- läisistä — nykyisen teollisen so- dankäynnin veteraanien ja uhri- en — huolehtiminen. Saksa pian käyttäntönnän valtion vakuutus- järjestelmän tapaturmia, sairaita ja työkytymistöimä vastaan, ja vanhuuden eläkkeen, ja sen esi- merkiksi seuraavasti pian kaikki edistyneet Euroopan maat ja Aus- tralia.

Viime sukupolven aikana kaik- ken maiden lainlaattajakuntat o- vat ryhtyneet vahvamaan ja sää- nöittelemään tärkeimpiä liiket- vityä tuurtoforma ja lempoma- ja, rautateitä ja höyrylaivoja, pank- kiä ja vakuutusliikkeitä y. m. monia esooluutisia liikkeitä. Ne määräävät ehdot, joiden alaisein nämä voivat harjoittaa liiketä, ja ne sekaantuvat toiminnallisesti ja suoranaisesti "niiden" asiain johtoon. Valtio meene vielä pi- tämällekin — se ottaa rajo- taakseen kansalaistensa yksilö- omistusta laattimalla lakoja as- teettisesta tulo- ja perintö- y. m. veroista.

Ennenkään vahvempien ja vi- länlittämättömän sortos vastaan.

Väitettiin se alkoi myös kättä- nantaa, että ruan, vastaiden ja asuinten y. m. elämisen väittämät, tönkyänsä hankinta ei ole yksi- löllistä aruella, vaan yhteisku- nallisen tehtävän. Valtio ja lainalauda onkin avoinmasti tunken- tunut "yksityis" teollisuuden väit- täläpääriäsiä, väittäen oikeu- tansa olevan kontrolloerata ni- siä.

Kun Sir Robert Peel y. 1802 e- sitti ensi kerran Englannin parla- mentissa lakiehdotuksen lasten työssä käyttämisen säännöitylle- si, julistettiin se vallankumouk- selliseksi ja ennustettiin sen hy- väksymisestä johtuvan hirveän vaaran. Lakiehdotus sai alkunsa epäinhimillisten työolojen johdos- ta Englannin puuvillatehtaisissa, joihin tuhansia orvoksi ja kunnan- töntöitsiksi jätettiin alaläpääriä lapsia kaupattiin suoranaisesti ju- nteun pättäisiin ja seurakuntien- toimesta. Onnettomat lapsipar- pakotettiin tekemään työtä mel- kein keuhkumättöimäsi, ja kun jo- kin kaesä vakuutuksesta, kannei- tin hänet tehtaan vieressä ole- vaan aatuaan- ja ikäisen asu- kasnäärin. Siellä heidän anneti- tin levätä kumme aamulla aikoi- sen jälle- en vietin työhön. He kasvoivat ruumillisesti, henkies- ti ja sielullisesti alentavissa olois- sa, turmoksi Englannin tuleville työläisluokkaväijille. Peel'n laki- ehdotus asetti joitain rajoituksia, jotka syöimättömä- le riistämäl- le Englannin vakuutellut valtio- miehet vastustivat siinä arkaasti, nuka lasten oikeuksia polkevaan. Lakiehdotus lopulta hyväksyttiin sillä varjolla, että se oli vain kor- vus entisen Elisabetin aikuisen "oppilas-asetuksen." Mutta sen läpiseemisen merkitä tuomioita yksilöllisyydelle poliittikassa ja lainalaudunassa. Se laski perus- tuksen periaatteelle että valtion on sojeletava työlläisiä. Vuoden 1802 lakia seurasi Englannissa, - sin pikkukorvauksia y. 1819- 1825 ja 1833, ja sitte enemmän jyrkempiä aetukksia vuosisadan loppupuolella. Alkaen ensim- kunnan hoitolaisten työn teen säännöitymällä laajensit se sittem- min pian säädöksenä "vapai- sin" työläisiläpään, sitten työlläis- näisiin ja viimein kaikkien työl- läisiin.

Tedadalaissäädännön periaate- leviä Englannista Yhdysvaltoihin, Saksaan, Ranskaan, Sveitsiin ja väitettiin kaikkiin teollisuus- maihin.

Enemmän kuin kolmekymmen- tä vuotta sitte väitti Saksan ran- takansleri Bismarck valtion vel- vollisuutena olevan työkytymis- töimä, sairaita ja vanhoista työ- läisistä — nykyisen teollisen so- dankäynnin veteraanien ja uhri- en — huolehtiminen. Saksa pian käyttäntönnän valtion vakuutus- järjestelmän tapaturmia, sairaita ja työkytymistöimä vastaan, ja vanhuuden eläkkeen, ja sen esi- merkiksi seuraavasti pian kaikki edistyneet Euroopan maat ja Aus- tralia.

Viime sukupolven aikana kaik- ken maiden lainlaattajakuntat o- vat ryhtyneet vahvamaan ja sää- nöittelemään tärkeimpiä liiket- vityä tuurtoforma ja lempoma- ja, rautateitä ja höyrylaivoja, pank- kiä ja vakuutusliikkeitä y. m. monia esooluutisia liikkeitä. Ne määräävät ehdot, joiden alaisein nämä voivat harjoittaa liiketä, ja ne sekaantuvat toiminnallisesti ja suoranaisesti "niiden" asiain johtoon. Valtio meene vielä pi- tämällekin — se ottaa rajo- taakseen kansalaistensa yksilö- omistusta laattimalla lakoja as- teettisesta tulo- ja perintö- y. m. veroista.

Ennenkään vahvempien ja vi- länlittämättömän sortos vastaan.

Väitettiin se alkoi myös kättä- nantaa, että ruan, vastaiden ja asuinten y. m. elämisen väittämät, tönkyänsä hankinta ei ole yksi- löllistä aruella, vaan yhteisku- nallisen tehtävän. Valtio ja lainalauda onkin avoinmasti tunken- tunut "yksityis" teollisuuden väit- täläpääriäsiä, väittäen oikeu- tansa olevan kontrolloerata ni- siä.

Kun Sir Robert Peel y. 1802 e- sitti ensi kerran Englannin parla- mentissa lakiehdotuksen lasten työssä käyttämisen säännöitylle- si, julistettiin se vallankumouk- selliseksi ja ennustettiin sen hy- väksymisestä johtuvan hirveän vaaran. Lakiehdotus sai alkunsa epäinhimillisten työolojen johdos- ta Englannin puuvillatehtaisissa, joihin tuhansia orvoksi ja kunnan- töntöitsiksi jätettiin alaläpääriä lapsia kaupattiin suoranaisesti ju- nteun pättäisiin ja seurakuntien- toimesta. Onnettomat lapsipar- pakotettiin tekemään työtä mel- kein keuhkumättöimäsi, ja kun jo- kin kaesä vakuutuksesta, kannei- tin hänet tehtaan vieressä ole- vaan aatuaan- ja ikäisen asu- kasnäärin. Siellä heidän anneti- tin levätä kumme aamulla aikoi- sen jälle- en vietin työhön. He kasvoivat ruumillisesti, henkies- ti ja sielullisesti alentavissa olois- sa, turmoksi Englannin tuleville työläisluokkaväijille. Peel'n laki- ehdotus asetti joitain rajoituksia, jotka syöimättömä- le riistämäl- le Englannin vakuutellut valtio- miehet vastustivat siinä arkaasti, nuka lasten oikeuksia polkevaan. Lakiehdotus lopulta hyväksyttiin sillä varjolla, että se oli vain kor- vus entisen Elisabetin aikuisen "oppilas-asetuksen." Mutta sen läpiseemisen merkitä tuomioita yksilöllisyydelle poliittikassa ja lainalaudunassa. Se laski perus- tuksen periaatteelle että valtion on sojeletava työlläisiä. Vuoden 1802 lakia seurasi Englannissa, - sin pikkukorvauksia y. 1819- 1825 ja 1833, ja sitte enemmän jyrkempiä aetukksia vuosisadan loppupuolella. Alkaen ensim- kunnan hoitolaisten työn teen säännöitymällä laajensit se sittem- min pian säädöksenä "vapai- sin" työläisiläpään, sitten työlläis- näisiin ja viimein kaikkien työl- läisiin.

Tedadalaissäädännön periaate- leviä Englannista Yhdysvaltoihin, Saksaan, Ranskaan, Sveitsiin ja väitettiin kaikkiin teollisuus- maihin.

Enemmän kuin kolmekymmen- tä vuotta sitte väitti Saksan ran- takansleri Bismarck valtion vel- vollisuutena olevan työkytymis- töimä, sairaita ja vanhoista työ- läisistä — nykyisen teollisen so- dankäynnin veteraanien ja uhri- en — huolehtiminen. Saksa pian käyttäntönnän valtion vakuutus- järjestelmän tapaturmia, sairaita ja työkytymistöimä vastaan, ja vanhuuden eläkkeen, ja sen esi- merkiksi seuraavasti pian kaikki edistyneet Euroopan maat ja Aus- tralia.

Viime sukupolven aikana kaik- ken maiden lainlaattajakuntat o- vat ryhtyneet vahvamaan ja sää- nöittelemään tärkeimpiä liiket- vityä tuurtoforma ja lempoma- ja, rautateitä ja höyrylaivoja, pank- kiä ja vakuutusliikkeitä y. m. monia esooluutisia liikkeitä. Ne määräävät ehdot, joiden alaisein nämä voivat harjoittaa liiketä, ja ne sekaantuvat toiminnallisesti ja suoranaisesti "niiden" asiain johtoon. Valtio meene vielä pi- tämällekin — se ottaa rajo- taakseen kansalaistensa yksilö- omistusta laattimalla lakoja as- teettisesta tulo- ja perintö- y. m. veroista.

Ennenkään vahvempien ja vi- länlittämättömän sortos vastaan.

Väitettiin se alkoi myös kättä- nantaa, että ruan, vastaiden ja asuinten y. m. elämisen väittämät, tönkyänsä hankinta ei ole yksi- löll

Kirjeitä tähtitettyjä vaan ke-
nän on ovat, jotka lausuvat
sitten tulla milloin maailma lo-
poun. Sillä tämä loppu ei tapahdu
springin jähmettyneen eikä taa-
nan kappalten yhteenotoksi-
nä vuoiki vaan tyyppihäviöiden
muutteen vuoksi tuhansien vuosien
tulotona.

(Jatketaan)

Ontariosta.

SAULT STE MARIE

Sekatyöläisten unionilla oli kokou-
s t. k. 25 p. Valittiin kuoleen
rahaostonhoitajia, Kalle Mäkinen,
ja poismuutettujen virkailijien
tilalle seuraavat: Presidentiksi
Edward Erkkila, varapresidentiksi
Erlend Kallio, rahastonhoi-
taksi John Benson. Lakkoilmoit-
uksia, joita oli tullut joitakin
lakkajapöytä, joissa kielletään
skäppeiksi muemästä, päätettiin
puheen yleisille paikalle nähtä-
vksi. Jäseneksi ei ollut nyt hui-
ta yhtyviä kuin Erlend Kallio.
Paikkakuntalaisia kehoitetaan tästä
alkaan enemmän tuomaan nimi-
ään jäsenjärjään ja toimimaan,
että saadaan toiminta paremmin
tarkoitustaan vastaavaksi.

Ismienkin vaitokunta Savel
toimi illatun t. k. 24 p. toveri
Kernisen hyväksi, joka on sai-
rastanut kuumetta nunnain hoi-
pituissa pitemmän aikaa ja
perhe on joutunut aivan tarpeen-
seen. Yleisöä oli saapunut ilta-
maan paristaan henkeä antamaan
apuaan putteessa olevalle perheel-
le.

Otto Häkkinen.

Edellä olevasta kirjeestä jär-
tetin soitokuntajäppäkkä koskeva
osa pois. Olemme sanoneet ettem-
me anna enää tilaa soitokuntajä-
ppäkkä lehdestä jähmämiseen, sillä
asia ei selviä lehdestä riitelemäl-
lä, vaan on se selvitettävä paikk-
kunnalla, olipaanki siitä syy o-
sastossa tai itsenäisissä soitto-
kunnissa. — Toimitus.

COPPER CLIFF.

Agitatsionikomitea kokouksen-
aan t. k. 25 p. päätti tilata eng-
lanninkielistä lehteä "Cotton's
Weekly" 29 kappaletta ilmaiseksi
toskijien keskuuteen lu-
tettavaksi. Samassa kokouksessa
myöskin päätettiin käännättä
englannin kielestä italialaiseen
lehdetiedot (The growing green-
ery hill) jättäväksi italialaisten
keskuksessa.

Suuren-suuria tulossa! Loka-
kuu 5 p:n illana esitetään uuden
johtajamme johdon mukaan
ensimmäinen näytöskappale. Kap-
pale on parhaissa mielillä koskaan
ennen on Clifffissä esitetty ilmeten
jo sen nimestäkin. Ohjan joku-
nen teistä siellä "vanhassa maas-
sa" lukemut niistä rippikoulu
"punkista" ette minä olen se,
joka koetaan "Isän pahat teot",
lasten päälle. Tämän johtajam-
me tuliais-kappale on "Isän pa-
hat teot". Sisänpääsymaksu on
niin hävettömän pieni, ainoas-
taan 50 ja 35c, joten varmasti jo
kukaan saapuu katsomaan isäin-
sä pahjoja tekoja. Katsokaa myö-
hemmin ilmoituksia tästä lehdestä.

Suuremmat naiset huomavat
luentoja kukaan ihmennollista ki-
ruilla. Ne pitävät oia maras-
kussa oikein 2-viikkoiat ja lu-
enoitsoivia monemmissa sukupö-
lita. Koettakaaan varustaa its-
seänne tein, jotka vielä nukutte,
ottamaan vastaan sananrikas-
silla tänsäiset tilaisuudet ovat e-
nemmin harvinaisia.

Juonda.

Cobaltista.

Työkansan uutisilmoitus ja kirjaa-

kin" ja sitte myynyt sen. Dion
selitti tuomarille toheensa tuon
tuen juovapöytäsiinä, ja pikkurui-
han puuteensa asiaa ajattelema-
ta myydyt asakkaat. Mutta eihän
tämönsänsä ankarensa raittiis-
kaupungissa saa juopua. Ja niin
kai ajatteli tuomarikin, antamälä
uokle 30 päivän "Jobin" kivi-
föihin, eandalaissa kasvattelun
toheksa. Kyllä kai silti pakko-
työssä viisastunut, eteenkin
sillä virkojen luoksempion o-
sakseen lompeltä vanhika virkal-
lijoilla.

Isorokko. Gilles limittillä. 40
miehen on karanteerissa Gilles
limittillä, isorokkotapauksen joh-
dosta.

Muistakaa omissa laivapöytäsi- nustöistä.

Aivan erikoisia postikortteja on
saatavana samassa paikassa.

Pian teule Työistomiesten so-
pua kaikenlaisia, joten sopii
käydä vilkasassa, että jos niin
kuin sattuisi miellyttämälän.

Kansan suussa kulki elon, syys-
kuun 26 päivänä, kummallinen
tuho. Huuhuttiin, että täälläkin
poliisilaitoksen parhaimman poli-
isin Sharpin kotoa olisi löydetty
suuri summa viinaa. Asiasta ei
ole kuitenkaan jälkijouduessa pu-
huttu mitään ja täälläkin sa-
maalehti on tuiki viisasti pitänyt
suussa kiinni. Saa nähdä onko-
hain aikooa haudata koka roko-
sain äänettömyydellä. On kyllä-
kin puhuttu, että sanoton poliisin
veli olisi asian johdosta vangittu.
Mutta siitäkin ei ole laakettu
julkistuneen näitä tietoja. Kau-
heatahan se olisi jos virkahoire-
hen synnit paljastuisi. Sitä päi-
si juuri edellisellä viikolla noet-
tiin saman poliisimiehen palikka
sataan dollariin. Muutoin, väi-
ka jutussa ei olisiakaan perää, ei
semmoinen löytö nyt mikään eri-
koisen ihme olisi.

Murhayritys ja murha Cobaltis-
sa. Syyskuun 26 päivän-iltana y-
rittä eräs yhdysvaltalainen John
K. McDonald murhatta Ottawa
Housen omistajan George Wilk-
sin, ampumalla häntä, kolmasti,
kuitenkaan osamattia. Ja sitte,
luullen tehneensä murhan, ampu
kuulan omaan rintansa. Sanot-
tu murhaaja ei joutunut Ottawa
Housen isännälle vaikka nelisen
kymmentä dollaria, jotka tämä
oli lain valia pidättänyt hänen
palkastaan Nipsingin kaivannollä.
Tästä julkistuneesta ei hän
päittänyt kosta, ja tavattuun
vihanhienessä hotellin etuohueen,
si, hän hantunut: "Nytpä si-
tä, nyt tapasin" samalla siepaten
revolverinsa ja päästien kolme
laukusta kohti uhriaan, joka oli
kannettuna häntä heittänytyn tal-
talle pitäkseen. Silloin oli mur-
haaja tullut leon taidyksi ja läh-
tettiin ovesta ulos Argentine ka-
dulle. Hänen peränsä oli lähte-
nyt tapahtumapaikalla olleita mie-
hiä, jotka hän oli pyöräyttänyt
takaisin revolverillaan. Vähän
matkaa kadulla käveltyään ojei-
hin useiden ihmisten katesseleä
revolverin omaan rintansa, kyl-
mäverisi ja rauhallisesti luo-
kaisten asensa, jotka kuolema oli
seurauksena. Niin täällä Gohal-
issa eletään.

Gilles limitin kalvos lotteja
myyty. Ensimmäiset lotit myytiin
elien syysk. 27 p. 4 kappaletta,
yhteensä \$5,000 summasta. Lot-
tien numerot ovat 98 molemmat
etelä lotit 99 ja ylimääräinen 99.
Ne olivat halpiburylisen jou-
kon hallussa.

Eivät tahdo muistaa nämä mei-
dän Cobaltilaiset "misukset",
että ne liikkeet jotka ilmoittavat
Työkansassa ovat meidän osto-
paikkojamme. Pitäkääpa ukot
silimällä eukkojamme!

Kirjoja! Ja hyviä kirjoja.
Kirjoja semmoisia, jotka luetta-
van varmaan viisastu. Kirje-

jonka avulla eri kansallisuudet
voivat olla erittäin mukavasti
kirjevaldossa keskenään, tarvi-
sennatta uhraa aikaa valmista-
vuu opimoihin. Tämä järjestelmä
keksäjä, Joseph Ordal, on sitä la-
tuisaansa käyttänyt nyt hyrkä-
sesta yksinkertaisesti numerotia,
ja hänen järjestelmän on mitä
yksinkertaisin, selvin ja helppä
tajuuttava.

Ordal lausti kutakin kieltä var-
ten kielioptiluisen sanakirjan joka
käsitteä kaksi osaa. Ensimmäin
osa sisältää kaikki kysymyksen-
alaisen kielten sanat deklinatio-
neineen ja konjugationeineen
aakkosjärjestyksessä ja jokaisen
sanan jälleä on numero. Toinen
osa sisältää numerot järjestyk-
sä yhdestä alkaen ja jokaisen nu-
meron perässä on sana, jota nu-
mero merkitsee. Alempana muu-
tamaa. Ensimmäisessä osassa lue-
tana esim.: olla 18, me olemme 19,
te olette 20, tavarat 26, saada 331.
Toisessa osastossa ovat numerot
esim.: 18-olla, 19-me olemme, 20-
te olette, j. n. e. Kaikki sanakir-
jat laaditaan aivan saman nume-
rojärjestelmän mukaan. Kukin
tarvitsee siis ainoastaan oman
kielensä numerojärjestelmän ol-
lakseen varma siitä, että ulko-
maalainen, jonka kanssa hän on
kirjevaldossa, voi sanakirjansa
avulla ymmärtää saamiensa nu-
meroiden sisällyksen. Jos siis
nuomal, kauppias, joka ei osaa
kirjoittaa italialankielä, tahtoo il-
moittaa italialaiselle liiketavalle-
leen esim. seuraava: "Me olem-
me saaneet tavarat", niin kirjoit-
taa hän sanakirjansa mukaan a-
van yksinkertaisesti: "19, 331,
26." Italialainen avaa sanakir-
jansa ja huomaa, että 19, merkit-
see "me olemme", 331 "saaneet"
ja 26 "tavarat" ja ymmärtää tä-
ten heti tiedonannon. Samalla
tavoim voi ranskalainen olla kir-
jevaldossa kitalalaisen kanssa
saksalainen japanilaisen kanssa
j. n. e. Tätä järjestelmää voidaan
luonnollisesti käyttää myöskin
sähkösanoman muodossa.

Lyhyt tarina elon kevämestä.

Muistan minä vielä senkin kuin
emon hellä hillohanta osakseen
sain, jolloin elämä oli kaunis ja
kevyt kuin kesäyön unelma vain.
Silloin, noiveaan elon aamu-
runko kultaisen kirkkaasti kutei-
läni kimmelteli.
Ja minä toivoin — toivoin elä-
ni aatuallisuista neuvinnostois-
ta, ja näin uuta elon kevämisen aamu-
aurinkoisista hohteista.
Minä kohosin ja kasvoim koke-
amaksi. Kuulin elämäni lainei-
den lupavasti loiskivan jalkai-
ni juurella ja näin valkeasta il-
tuvarpuurien kohoavan taivaan-
rannalta — ja minun tunteeni tu-
rusti tunsu, tunsu kaihon kaipu-
ta.
Silloin minä tutustuin unelmie-
ni utuiseen impeen — impeen, jo-
ta pidin sieluini puhtaimpana unel-
mana ja ihanteeni ihmisenpaa e-
sineenä. Pian minä rakastuin —
rakastuin niin vilpittömään voimak-
kaasti kuin on mahdollista voi-
akkaan nuoren miehen rakastua
terveeseen, puhdassieluiseen kos-
kemattomaan tavalla 1869. Ja hänkin
kuomatavalla tavalla minua ihail-
li, lempi ja rakasti. Rakastimme
koko nuoruutemme puhtalla, voi-
makkalla ja hehkuvalle innolla,
joka meitä kumpakaikin lähenti ja
lämmitti.
Mutta lemmen kultainen aamu-
aurinko, joka elonsa aamuun mi-
nulle niin kirkkaasti kimmelteli,
se minulta äkkii kesiipäivälä-
"iisti — väistyi murheiden mustien
pilvien peittoon.
Unelmini utuudesta imestä o-
dottamattomalla tavalla erotetuk-
si tulsi. Se immyt, joka sydäntäni
lohduttanut oli siitä asti kuin sy-
däniäni kumpakaikin kumpakaikin

Avioitinto-ilmotus.

Toistomme tuntemisen ja ym-
märtämisen perustalle olemme al-
kanee yhdyselämäme.
Port Arthurissa Syysk. 27 p. 1912.
Pia Siljanpää,
Augusti Kuusisto.

Tuliet tunteet sydämeäni nyt-
kin myrskyinä myllertävät, ja
mielikuivutus piirtää tultia, polt-
tavia juovia muistojen monival-
heiseen kirjaan, joka on kirjoitet-
tu sykkivällä sydänhuumeella. . . .
Eloa ulappa — kirsmyyten tu-
kallinen ulappa! Tahtoisin liittää
sieluini hurjilla tunteilla pitkin
helvetillistä elomerta — sinne
missä tuakat veripunaista purpu-
roivat, riehuvat tunteet tumpat
— sinne missä ilo, onni, lempi
ja rakkaus ovat valheellista huo-
kon haaveilua. Ikinäkin rauki-
na villipeurana tahtoisin lauka-
ta pois — pois sumujen valhetta us-
kottelevasta uuvasta.

Tuuntui aivan kuin ei minulla o-
lisi kyllin voimaa, tahtoa ja rak-
kosta nauttia lemmeistä ja tar-
masta — jota tarjoavat leipäpa-
nan orjattaret, jotka ovat
nykyisen pirullisen järjestelmän
halututa kalpeita, kuneita,
kuilutonta ja kurjia karkallia.

Enen rauhatonta hurjallista mait-
ta ja mantereita, kärsien vilua ja
nälkää, nähnyt yleisiä ja kokeut
alhaa. Viimeinen ainoa lohdutuk-
sen kaikkein on hukuttua sie-
luuni polttavat tunteet järjestel-
män järjettömyin ja kurjiin elä-
mään kuiluihin. . . . Sinne minun
sieluini läikelsi myrkyttety vai-
to tällä kertaa totta totisesti ha-
lana. Siellä sinä alhaisin mielte-
koihin talvetuot sielu työdytyk-
sesi ehkä löydät. Se on kyllä ke-
ho ja alhainen lohdutus — sen
minä elon taistossa haavoja saane
kain itsetietoisien valistomaisesti
tunnoksen tunnen. — Mutta tääl-
lä voitonhimon häilyvillä taneerilä
siinulle, sieluun, saatutettua vai-
to ei ole muutakaan nautintoa ei-
kä tydytystä.

Pois, kulturin, kylmän kulturin
irstaiseen humuun — sinne minun
sieluini kaipau kaihoton ja marier
halaa. — Hyvästi siis toiveini ih-
nat, ihanteeni entiset, unelmat ja
kauniit kuitakuvat; hiljaa hiipien
väistyäkö pois sieluini särkyneistä
sävelistä. Ota vain sinä voitonhi-
mon ahnaasti vaaniava myrkylli-
nen mailia minun hellästä he-
kuneet tunteeni — tyydytä veren-
himoasi, ehittäkesi ennen kuin
krotytymäsi ehtivät lämpimän
sittenmyin kuivuin imeä — jou-
duta. Etkö oivalta että silmissäni
viela lupasta elämän haluisuus ja
poskiani punertaa nuoruuden ven-
vyys — joudu, ehittäkesi ennen
kuin se on myöhästä. Kymmeniä
vain armotta ja säälittä sieluini su-
rut ja tuskat ja aina minun kuol-
van rintani kivikovaaksi kovetta,
joka ei riehunut tunteet niin le-
vottomina raateiksi. . . .
— Olen siis jo kylliksi nähtyn,
kokenut ja kärsinyt tunnasta tui-
nena. Hilda Virta
ANTERO,
Henry Elmen
Oskar Otava
Hilda Otava

Alka myykin.
Alkaa tämmälleen kello 8:30. Ovet avataan 7:30.
Piletien hinnat: 50c 4 etumasta tulotirviä ja 35c jälkimmäiset.
Huom! Näytelmä on erittäin arvokas ja paljastaan se hyvin te-
rävästi keskuukoula hurjaa ja mielsäilevää elämää sekä siitä joh-
tuva ikäviä seurauksia.
Huomattak! Näytelmä on Uuden johtajan ensimmäinen ja sa-
malla tervehdyksytös.
Näytelmäseura.

Henkilöt:
PAUL, Hjalmar Johnson
SILJA, Siiri Virta
SELMÄ, roiva
Hilda Virta
ANTERO, Henry Elmen
TOHTORI, Oskar Otava
PALVELIJAT, Hilda Otava

Alka myykin.
Alkaa tämmälleen kello 8:30. Ovet avataan 7:30.
Piletien hinnat: 50c 4 etumasta tulotirviä ja 35c jälkimmäiset.
Huom! Näytelmä on erittäin arvokas ja paljastaan se hyvin te-
rävästi keskuukoula hurjaa ja mielsäilevää elämää sekä siitä joh-
tuva ikäviä seurauksia.
Huomattak! Näytelmä on Uuden johtajan ensimmäinen ja sa-
malla tervehdyksytös.
Näytelmäseura.

Henkilöt:
PAUL, Hjalmar Johnson
SILJA, Siiri Virta
SELMÄ, roiva
Hilda Virta
ANTERO, Henry Elmen
TOHTORI, Oskar Otava
PALVELIJAT, Hilda Otava

Alka myykin.
Alkaa tämmälleen kello 8:30. Ovet avataan 7:30.
Piletien hinnat: 50c 4 etumasta tulotirviä ja 35c jälkimmäiset.
Huom! Näytelmä on erittäin arvokas ja paljastaan se hyvin te-
rävästi keskuukoula hurjaa ja mielsäilevää elämää sekä siitä joh-
tuva ikäviä seurauksia.
Huomattak! Näytelmä on Uuden johtajan ensimmäinen ja sa-
malla tervehdyksytös.
Näytelmäseura.

Henkilöt:
PAUL, Hjalmar Johnson
SILJA, Siiri Virta
SELMÄ, roiva
Hilda Virta
ANTERO, Henry Elmen
TOHTORI, Oskar Otava
PALVELIJAT, Hilda Otava

Alka myykin.
Alkaa tämmälleen kello 8:30. Ovet avataan 7:30.
Piletien hinnat: 50c 4 etumasta tulotirviä ja 35c jälkimmäiset.
Huom! Näytelmä on erittäin arvokas ja paljastaan se hyvin te-
rävästi keskuukoula hurjaa ja mielsäilevää elämää sekä siitä joh-
tuva ikäviä seurauksia.
Huomattak! Näytelmä on Uuden johtajan ensimmäinen ja sa-
malla tervehdyksytös.
Näytelmäseura.

(161) Missä on entiset tuttavani
Jouko Tahto ja Jari Mäki kotini

Toimeliaita Asiamiehiä halutaan

Kaikkia niitä tovereita, jotka aikovat ryhtyä

Joulukortti tilauksia välittämään,

pyydämme teidän ilmoittautumaan aivan ensi tilassa

Työkansan konttoriin,

Box 516, Port Arthur, Ont., Can

Varastomme on täydellinen ja tyydyttävä varmasti
kaikkia vaatimuksia.

Toverit, kannattatteko säästöillänne meitä kiristäviä kapitalisteja?

Te olette Työkansasta nähneet, että sitä mukana kuin Työkans-
sa voimistuu telokkasmmaaki köyhäliätön taistelusaaseki, kapitalis-
tit alavat kiristää Työkansan liikkeä missä heillä vain on tilai-
sutta sellaiseen. — Se merkitsee, että meitä koitellään luotto ka-
pialistien luottolaitoksilla silloin kuin me saattaisimme tilapäisesti
luottoa tarvitsemaan.

Pitäkö meidän olla heidän luottoansa vaivaisia?

Kymmenet ja sadat toverit säilyttävät pikkusäästöjensä työ-
väenliikkeistä kiristävien kapitalistien pankaissa. Eikö ole johdon-
mukaisempaa, että nuo varat laistetaan Työkansan liikkeelle. Työ-
kansa ottaa lainoja kolmenkymmenen päivän ylissanomien peristä
takaisin maksettaviksi. Me maksamme lainoista korkoa kunteen
prosenttiin asti.

Rahanne ovat Työkansan liikkeessä yhtä varmassa paikassa
kuin missä muualla tahansa.

Alkää auttako rahallanne työväenliikkeitä kiristäviä kapitalis-
teja, vaan sijoittakaa rahanne omaan liikkeeseenne.

Lainoja voipi lähettää kirjeellisestikin. — Työkansa, Box 516,
Port Arthur, Ont., Canada.

Huomaa!

UUTTA, SUURTA, ARVOKASTA!

Copper Cliff Nuorisoseuran näytännöllä

LAUANTAINA 6 PÄIVÄ LOKAKUUTA.

„Isän pahat teot“

eli jällestäpäin annettu nimi "Rampojen karnevaali"
Murnahyetelmä 3:ssa näytöksessä, kirjoit. Eero Alpi.

ESITTÄJÄT:
Hjalmar Johnson
Siiri Virta
Hilda Virta
Henry Elmen
Oskar Otava
Hilda Otava

Alka myykin.
Alkaa tämmälleen kello 8:30. Ovet avataan 7:30.
Piletien hinnat: 50c 4 etumasta tulotirviä ja 35c jälkimmäiset.
Huom! Näytelmä on erittäin arvokas ja paljastaan se hyvin te-
rävästi keskuukoula hurjaa ja mielsäilevää elämää sekä siitä joh-
tuva ikäviä seurauksia.
Huomattak! Näytelmä on Uuden johtajan ensimmäinen ja sa-
malla tervehdyksytös.
Näytelmäseura.

Halutaan tietää.

KANSALAISET HUOMATKAA!
Jos ajotte saada tavaraa ra-
hanne arvosta, niin tulkaa meidän
liikkeeseemme.

T. FRANSI

Laakareita. Vanhanmaan Lääkäri

TOHTORI H. KOLJONEN

Tunnit: 10-11 a. p. 2-4 ja
7-8 i. p. p.

Pyhänsä 10-11 a. p.
Konttoripuhelin 1494.

Asumatöihin 1474.
Ruttan Block, Room 9, Ikkälä
Posti Office.

Port Arthur.

R. M. PARKHURST.

Eisäläkkäri.

HEVOSTIA JA LEHMIA
HOIDETAAN.

Office:
McEACHERN Aptekissa,
Port Arthurissa.—Phone 129.

Gillespie Aptekissa,
Port Williamsissa. Phone 384.

J. A. DIXON, M. D.

Lääkäri, haavuri ja kättä.

Office: Larch & Durham kulmas-
sa. Puhelin 170.

Asunto: Ignatius & Louis kulmas-
sa. Puhelin 305.

Asiantuntio aika 9-10 a. p. 2-4
ja 7-8 i. p.

Saturday, : : : : : Ont.

Imperial Bank of Canada.

Laillistettu pääoma \$10,000,000
Maksettu pääoma \$6,000,000
Vararahasto \$6,000,000

Me maksamme korkoa \$1.00 sille
tietä ylipäin.

Rahaa lähetetään Ruotsiin yle-
sen kursin mukaan.

Port Williamsin haarasasto.
M. Cochran,
Liikkeenhoitaja.

ANTAKAA RAHAMME TEHDÄ TYÖTÄ

Työidän hyväksenne.

Alkää epäillä alkua rakenta-
mään uutta "hansiamme" varojen
puuteesta. Keskeistekä kansa-
samme

RAKENNUSLAINASTA,

jos ette voi omillanne tehdä sitä.
Me tahdomme antaa Teille etukä-
teen mit on tarpeellista halvem-
malla korolla. Liikkeemme on
täysin luotettava. Ei mitään koh-
tuuttomia viipymisiä.

Voimme hankkia Teille vakuu-
tuksen parhaimmissa palo, henki-
ja tapaturmavakuutusyhtiöissä.

P. W. STURGE,
6 Cumberland St., Port Arthur.

ENGLANNINKIELEN

taito tarkoittaa tälle perempia työ-
suhteita ja korkeampaa palkkaa.

Me voimme opettaa englanninkie-
len muutamassa kuukaudessa kir-
jevaldosta kautta ja hankkia tei-
le paikan liikelaila, jossa voitte
ansaita kaksi kertaa sen minkä
nyt ansaitatte. Selostus kure-
seista lähetetään pyydettäessä.

The Sampo Correspondence
School,
Box 344, Chicago, Ill.

Kiinteistöjä myydään,

Lainoja hankitaan
Palo, henki- ja tapaturma-
vakuutuksia toimitetaan.

R. SMEDBERG & CO
315 Bay St. — Telef. 349

Ehdoton totuus on, että ammat-
tiräätäleillä on paras tehdä pu-
runne. Siis sulkeudun kaksois-

